

Og Pilanta'

ni Isukristu dia ni Jan

Og Piuna Talu' pa'ali sog

Pilanta'ni Isukristu dia ni Jan

Og pitongow koni dia ni Jan, sinulat non ini sog timpu kitu' nog og poktanudanan pimosokitan kobal nog tud nilan dia ni Isukristu nog ion og Pogbaya'. Sinulat non ini po' dinondag ion sumulat dun bagun mimung nog pondolo'isog bu og kopongimagon dia sog kopongandol bu dodomaan nog poktanudanan sog sonuk nilan moglogaga nog sinsaan bu og posakit dianilan.

Og tagu' nog libru koni, og miksukpatsukpat nog pitongow dianon sog kilowkilowan mata nog tinalu' dia sog ponolu'on nog mondom mosabut tibua nog poktanudanan sog masa kitu'. Tibua ma' nitu' si'oy, mologon kosabut nog duma. Bu minsan numun koni, mologon ubadon og duma pitongow kitu' dianon po' og dalil. Tibua, minsan si'oy da' pogbatukbatuk og sabut pa'ali sog duma nog mitongow ni Jan nog kilowkilowan mata non, motampal da og gungod nog sinulat non koni, ion non ini, bianan dia ni Kristu, og Mikpongon, dagon non og glam nog minanta dianon, asta og Soitan. Bu sugdaan non og pigotowan non nog bogu langit bu bogu lupa'an bila motoktub na og kopomondag.

1. Og bokna nog surat koni, 1:1-8.

2. Og tolipunan nog pitongow dianon bu og sulatanan dia sog pitu lumpuk nog pok-tanudanan, 1:9-3:22.
3. Og surat nog linolun bu og pitu buk potapokanan dun, 4:1-8:1.
4. Og pitu buk tombuli', 8:2-11:19.
5. Og naga bu og dua' buk sabtuasaan, 12:1-13:18.
6. Og miglologinis og pitongow bianan sog kilowkilowan mata, 14:1-15:8.
7. Og pitu ponaksan nog tinogu'an nog glolingt nog Mikpongon, 16:1-21.
8. Og gla'at nog Babilon, bu dinag og sabtua, og polomolatas kitu' nog di' motud, bu si Kindagow, 17:1-20:10.
9. Og koukuman dianilan sog doksu'an, 20:11-15.
10. Og bogu langit, bogu lupa'an, bu og bogu Jerusalem, 21:1-22:5.
11. Og doksu'an nog surat koni, 22:6-21.

¹ Koni mibotang dini og pilanta' ni Isukristu. Og pilanta' koni binogoy nog Mikpongon dia ni Isukristu bagun non ompotongow dia sog sosoligananan non bog olo sumboy nododa' kitu' matong sog mosompun koni. Pinosun non og glam non koni dia sog sosoligan non kitu' nog si Jan bianan sog kodondag non nog moloikat non. ² Bu tinoksi'an dosop ni Jan og glam nog mitongow non kitu'. Ion non ini og guksugan kitu' pa'ali sog gustalan nog miktidu sog Mikpongon bu og pilanta' kitu' nog motud bianan dia ni Isukristu. ³ Popiaon ain mogbasta nog pitua koni dia sog kodokolan. Bu popiaon dosop ain

mikinongog dun, mangka non unutoy po' og glam nog sinulat koni dali' na kotuman.

⁴ Akon si Jan, og sinumulat nini. Posungu' ini sog pitu lumpuk nog poktanudanan sog pitu kobonua nog misakup sog bonua nog Bata'bata' Asia. Og tulung bu og kotikna' nog pikilan mongon dianiug nog miktidu sog Mikpongon nog ion og donsama' na kobon nitu', bu ion dosop og numun koni, bu asta pa sog posungu' kitu' matong. Bu miktidu dosop sog pitu buk moloikatanan kitu' nog dia ilan sog sungu'an nog gingkudan datu'. ⁵ Bu miktidu dosop dia ni Isukristu nog ion, motud og koponaksi' non. Bu ion mikuna potubu'on tidu sog patoy. Bu ion dosop og Pogbaya' sog glam nog kodotu'an dini sog dunya koni.

Poksonglitan ta ion po' ion og milolat dianita bu ion og ginumaon dianita tidu sog baya' nog dusaanan ta bianan sog dugu' non. ⁶ Bu inimumng non ita nog pigdotu'an non bagun ita mokopolani dianon moginang nog ain glegan nog Diwata non bu Gama' non. Mongon dia ni Isukristu og sanglit bu baya' asta sog da' kopus non. Amen.

⁷ Bagun niu ini kosunan, matong ion dunut ginampol, bu glam nog gotow mokotongow dianon, asta ain minunu' kitu' dianon. Bu glam nog gotowanani dini sog dunya lukuban nog gondok nilan bila matong na ion. Ma' nitu' nododa' motuman. Amen.

⁸ Ma' long nog Pogbaya' nog ion og Mikpongon

nog di' kobotukan, "Akon og Alpa bu Omega."*
 Ion donsama' na kobon nitu', bu ion non dosop
 og numun koni, bu asta og posungu' kitu' ma-
 tong.

*Og pitongow nog kosobu'sobu' pa'ali dia ni
 Kristu*

⁹ Akon si Jan og gilug niu sog tanud bu
 og duma niu moglogaga nog sinsaan koni nog
 kibianbianan nog ain misakup na sog pigdotu'an
 non. Kinolobusu u pa sog pulu' nog iningolanan
 Patmos sabap sog kopokpulong u nog talu' nog
 Mikpongon bu sabap sog motud kitu' nog piton-
 gow ni Isus dianakon. ¹⁰ Sog tang nog gondow
 kitu' nog kopoktamuy sog Mikpongon, pinulu'an
 u nog Bolakat non. Tubus nitu', mikodongog u
 nog mosikad nog talu' nog motampal tokodoy
 ma' nog gonek nog tombuli' dia sog tolikudan ku.
¹¹ Og talu' koyon ma' nini, "Sulat mu olo moton-
 gow mu, mangka mu poit sog glumpukanan nog
 poktanud sog pitu kobonua kitu' nog iningolanan
 Epesus, Esmerna, Pergamum, Tiatira, Sardis,
 Piladelpia, bu Laudisia."

¹² Dadi, liningoy u bog sima og miglogolun
 koyon dianakon. Mitongow u og pitu buk og
 guntulan nog sulu' nog lunsan bulawan. ¹³ Bu
 sog titonga' nog guntulan sulu'anan koyon, ngon
 og mitongow u dion nog mama' nog bantuk nog
 gotow nog minapot nog molambak bu og gigdob
 non linibodan nog bulawan. ¹⁴ Og buk non

* **1:8** 1:8 Alpa koni, og tolipunan nog litra nog Ginirik, sog
 Sinubanon og "A". Bu og omega koni, og doksu'an nog litra nog
 Ginirik, sog Sinubnon "Y". Og ma'ana non, og tolipunan bu og
 doksu'an.

landu' koputi' ma' nog gabun. Bu og mata non miksila' ma' nog gliga' nog gapuy. ¹⁵ Og botis non motilak ma' nog binaga tumbaga. Bu og tingog nog talu' non mosikad ma' nog doguk nog bosoy. ¹⁶ Og glintu non pogongkom nog pitu buk bitunanan. Bu linumuas sog baba' non og kalis nog mokutong. Og bayu'bayu' non motilak ma' nog silow nog gondow.

¹⁷ Dangan mitongow u ion, mibuksak u dia sog sungu'an non. Bu di' u mokolilow bu di' u mokopktalu'. Tubus nitu', dinoponan non akon nog glintu non mangka ion poktalu' nog, "Na' a mondok. Akon og tolipunan bu akon og doku'an. ¹⁸ Akon, totubu' u nog di' u na matoy. Sibun u na matoy, tibua, tontong mu akon! Totubu' u da asta sog da' kopus non! Akon da og togo baya' sog patoy bu minsan ditu' sog molimotayan.

¹⁹ "Dadi, surat mu ain mitongow mu nog motuman numun koni bu og motuman dosop sog gunanunan koyon. ²⁰ Og ma'ana nog pitu buk bitunanan koni nog mitongow mu dia sog glintu u, ion non ini og pitu moloikatanan kitu' sog pitu lumpuk nog poktanudanan. Bu og ma'ana sop nog pitubuk guntulan nog sulu' koni nog lunsan bulawan, ion non ini pitu lumpuk kitu' nog poktanudanan."

2

Og surat posungu' sog glumpuk nog poktanudanan ditu' sog Epikus

¹ Ma' long sop ni Isus dun, "Sulat mu ini posungu' sog moloikat nog pogokbit nog poktanudanan ditu' sog bonua nog Episus.

Koni og talu' nog miktidu dia sog migongkom kitu' og dapit glintu non nog pitu buk bitunanan bu migdundaan dia sog pitu buk guntulan sulu' kitu' nog lunsan bulawan.

² Kisunan ku da bog olo og kohinangan niu. Bu kisunan ku dosop og koponamal niu moginang, bu og kopoglogaga niu. Kisunan ku dosop nog di' amu moleg ompu'an nog gotowanan koyon nog mokolat. Bu kisunan ku dosop nog kisulayan niu og mokpoktal' kitu' nog ilan dow og sosugu'on ku saka kona' ilan dosop, bu kibusitaan nog moloput ilan.

³ Kisunan ku dosop nog ompagon amu bu mikogaga amu sog sinsaan sabap sog kopokokunut niu dianakon, bu da' amu da pogbungas.

⁴ Tibua, minsan ma' nitu', ngon pa og sinila' u dianiu. Di' amu na molalam dianakon ma' nog glolaman niu kitu' dianakon sog tigana'.

⁵ Pomikil niu bog andun amu na kolayu' dianakon! Dadi, sop niu pikilan niu mangka niu inang og gininang niu kitu' tigana'. Po' bila di' niu sapon og pikilan niu, mangoy u dion niu mangka u owa'oy og guntulan nog sulu' niu tidu sog tinogu'an dun.

⁶ Tibua, koni og miinang niu nog gomba'is. Pikongitan niu og poginangon nog gotowanan kitu'

nog iningolanan Nikolaitan* nog pikongitan ku dosop.

- 7 Simasima togo tolinga, pokinongogan non og piktalu' nog Bolakat nog Mikpongon koni dia sog glumpuk nog poktanudanan. Simasima mokopondag, kobogayan ion nog kopatut kuman nog bunga nog kayu kitu' nog piktiduan nog kotubu' nog da' kopus non, nog ditu' sog bonua kitu' nog sinimpan nog Mikpongon.

Og sulat posungu' sog glumpuknog poktanudanan ditu' sog Esmerna.

8 "Bu sulat mu ini posungu' sog moloikat kitu' nog pogokbit nog poktanudanan ditu' sog bonua nog Esmerna.

Koni og talu' nog miktidu dianon nog ion og tolipunan bu ion dosop og doksu'an, bu ion minatoy mangka kotubu' puli'.
 9 Kisunan ku og kopihit nog sinsaan nog kibianbisanan niu. Kisunan ku dosop nog miskinam amu dini sog glupa'an koni. Tibua, doyahan amu da sog glangit! Kisunan ku og ponolu'on nog gotowanan kitu' nog mokolaton nog tinalu' nilan dianiu. Mikpoktalulu' ilan nog ilan dow og Hudyu, saka kona' ilan dosop. Ilan koyon og sakup ilan ni Kindagow. 10 Na' amu mondok minsan olo og poglogogaon niu koyon posungu'. Po' tolu'on ku dianiu, og dumaanan niu posungu' na kolobusuon

* 2:6 2:6 Og ma'ana nog Nikolaitan koni, og polopanadanan nog gininisan nog di' motud.

ni Kindagow po' og suloy non daniu, bu moglogaga amu nog posakit non daniu sog solod nog sopulu' ondow. Na' amu tokodoy lumota' mongandol minsan si'oy sog patoy, bu bogoyon ku daniu og kotubu' kitu' nog da' kopus non, og tumbas nog kopomondag niu.

- 11 Simasima togo tolinga, pokinongogan non og piktalu' nog Bolakat nog Mikpongon koni dia sog glumpuk nog poktanudanan. Simasima mokopondag, ondi' nododa' mokobian nog sinsaan sog kodua' nog patoy.

Og surat posungu' sog glumpuknog poktanudanan ditu' sog Pergamum.

12 "Bu surat mu dosop ini posungu' sog moloikat kitu' nog pogokbit nog poktanudanan ditu' sog bonua nog Pergamum.

Koni og talu' nog gotow kitu' nog togo kalis nog mokutong. 13 Kisunan ku og pigonongan niu og pigdotu'an dosop ni Kindagow. Tibua, kobon non da' amu da pokulog dianakon bu da' niu da sonsingoy og kopongandol niu dianakon, minsan si'oy masa ni Antipas kitu', nog ion og sosoligan ku mogustal pa'ali dianakon nog binunu' dion sog pigonongan niu koyon nog dion dosop migonong si Kindagow.

- 14 Tibua, minsan si'oy ma' nitu', ngon pa mika'an sinila' u daniu. Ngon og dumaanan niu dion nog mikokunut ilan sog pianad ni Bala'am kobon nitu'. Si Bala'am koni,

ion non og mikpanad kitu' dia ni Balak bog olo mogandun kopogokbit non dumusa dia sog gotow Hudyuanan bianan sog kopoktogol non dianilan kuman nog ponganon kitu' nog pinguakil sog glodawananan, bu moginang nog momabal. ¹⁵ Bu ngon dosop og dumaanan niu dion nog mikokunut sog pianad nog gotowanan kitu' nog iningolanan Nikolaitan. ¹⁶ Dadi, sop niu na pikilan niu! Po' bila di' niu sapon pikilan niu, mokposompun u mangoy dion niu mangka u ilan gubatoy bianan sog kalis kitu' nog lumuas dia sog baba' u.

- ¹⁷ Simasima togo tolinga, pokinongogan non og piktalu' nog Bolakat nog Mikpongon koni dia sog glumpuk nog poktanudanan. Simasima mokopondag, bogayan ku ilan nog ponganon kitu' nog kinodiwata nog da' nilan sibon kinamoy. Bu bogayan ku dosop ilan nog batu puti' nog sinulatan nog bogu ngalan, nog da'idun mokosun dun ual da sog ain mokotabuk kitu' dun.

Og sulat posungu' sog glumpuknog poktanudanan ditu' sog Tiatira

¹⁸ “Bu sulat mu dosop ini, posungu' sog moloikat kitu' nog pogokbit nog poktanudanan ditu' sog bonua nog Tiatira.

Koni og talu' nog Bata' nog Mikpongon, nog mata non miksila' ma' nog gliga' nog gapuy, bu og botis non monginggat ma' nog binaga tumbaga. ¹⁹ Kisunan ku og kohinangan

niu, bu og glolat niu asta kopongandol niu, bu og kopoginang niu pa'ali dianakon, bu og kopoglogaga niu. Bu og kopoginang niu kitu' dun numun koni, labi pa dia sog kopoginang niu dun sog tigana'.

- ²⁰ Tibua minsan ma' nitu', ngon pa og sinila' u daniu. Pilukas niu og glibun kitu' nog si Jesebel nog ion miktalu' nog ion dow og polomolatas nog talu' nog Mikpongon. Bianan sog pianad non koyon, mioit non og sosoligananan ku dia sog kohinangan kitu' nog momabal bu mongongan nog ponganon kitu' nog pinguakil dia sog glodawananan. ²¹ Binogayan ku na bosia ion nog tang nog boya'an moksop og pikilan non dia sog kohinangan non kitu' nog molaton. Tibua, ompok ion lumota' dun. ²² Dadi, bogayan ku ion nog mosakit nog di' na ion mokoluasluas dun sog dolopa'an non. Bu ain mogbabal kitu' dianon, mosinsa ilan tokodoy, bila di' nilan lota'an moginang og kohinangan nilan koyon dianon. ²³ Bu pomunu'on ku ain og gla'ayatanan non. Bianan ditu', glam nog glumpuk nog poktanudanan, kosunan nilan nog akon og lumiling nog dialom pomikilan nog gotow. Bu akon og tumumbas nog monala kotow daniu sog goktob nog ain miinang niu. ²⁴ Tibua, og duma niu dion sog Tiatira nog onda' pokokunut sog pianad non kitu', bu da' dosop poganad nog iningolanan niu kitu' nog koto'uan ni Kindagow, tolu'on ku dia-

niu nog di' u na amu poglogonon dion sog Tiatira. ²⁵ Tibua, sumboy di' amu mokulog sog pigoidan niu koyon asta matong u.

- ²⁶ Simasima mikopondag bu miginang nog glegan ku asta sog doksu'an, bogayan ku ilan nog baya' mogokbit sog duma binonsaan ²⁷ nog mama' nog baya' kitu' nog binogoy dianakon nog Gama' u. 'Og kopogbaya' nilan ondi' kolobian bu og dasig nilan ondi' kontuan.'† ²⁸ Bu bogayan ku ilan nog bitun kitu' nog motilak sog silangan. ²⁹ Simasima togo tolinga, pokinongogan non og piktalunog Bolakat nog Mikpongon koni dia sog glumpuk nog poktanudanan."

3

Og sulat posungu' sog glumpuknog poktanudanan ditu' sog Sardis

¹ "Bu sulat mu dosop ini posungu' sog moloikat kitu' nog pogokbit nog poktanudanan sog bonua nog Sardis.

Koni og talu' nog pogaid nog pitu moloikatanan nog Mikpongon kitu' bu og pitu buk bitunanan kitu'. Kisunan ku og kohinangan niu. Balu' nog gotowanan dun, totubu' amu saka minatoy amu. ² Dadi, pogongman amu! Bu pongimogonoy niu ain misama' koyon dianiug dali' na patoy. Po' mitongow u og gininang niu koyon nog da' pa kosulut sog motaan nog Diwata u.

† 2:27 2:27 Salmu 2:9

- ³ Dadi, poktitukoy niu og kionadan niu bu midongog niu kitu'. Unut niu itu' mangka amu tolikud sog dusa. Po' bila di' amu mogongman, tumokow u mangoy dion ma' nog polonakow nog da'idun og mokosun dun bog olo tangoy dun.
- ⁴ Tibua, ngon mika'an og dumaanan niu dion sog Sardis koyon nog pitubudan nilan og polomotadon nilan bagun ilan di' koso-gotan nog polomotadon kitu' nog molaton. Ompatut ilan mogdunutdunut dianakon nog monapot ilan nog puti'. ⁵ Simasima og mikopondag, mokoportunapot ilan dosop nog puti'. Bu ondi' u nododa' udason og ngalananan nilan dia sog libru nog pinulatan nog ngalananan kitu' nog ain kibogayan nog kotubu' nog da' kopus non. Bu dia sog sungu'an nog Gama' u bu dia sog moloikatanan non, tolu'on ku nododa' nog ilan koyon og pigotowan ku.
- ⁶ Simasima togo tolinga, pokinongogan non og piktalun' nog Bolakat nog Mikpongon koni dia sog glumpuk nog poktanudanan.

Og sulat posungu' sog glumpuknog poktanudanan ditu' sog Piladelpia

⁷ "Bu sulat mu dosop ini posungu' sog moloikat kitu' nog pogokbit nog poktanudanan ditu' sog bonua nog Piladelpia.

Koni og talu' nog ion og midulus bu ion motud, bu ion og pogaid nog baya' ni Datu' Dabid. Ain og binuka' non da'idun mokopintu'

dun, bu ain og pinintu' non da'idun sop mokobuka' dun.

- 8 Kisunan ku og kohinangan niu. Tontong niu, binuka' u na daniu og bianan nog da'idun mokobolabag dun. Bu kisunan ku nog da' da tantu dasig niu. Tibua, mikokunut amu nog talu' u, bu da' niu sonsingoy ngalan ku. ⁹ Ain sakup ni Kindagow nog miktalu' nog ilan dow og Hudyu, saka molopot ilan, posugyuton ku ilan daniu. Bu kosunan nilan nog kololaman ku amu. ¹⁰ Sabap sog kopokokunut niu nog dondagan ku nog sumboy moglogaga amu nog sinsaan, ipaton ku dosop amu sog tang nog matong glogon sog tibuk nog dunya koni, og suloy sog glam nog gotowanan dini sog glupa'an.
- 11 Dali' u na datong. Dadi, pokpopagon amu dia sog tud niu koyon nog pigoidan niu bagun ondi' olapon daniu og tumbas kitu' daniu. ¹² Ain mokopondag, imungon ku nog gugdok dia sog Poktomuyan nog Diwata u bu di' na doda' ion mokulog dion. Sulaton ku dianon og ngalan nog Diwata u. Bu sulaton ku dosop og ngalan ku nog bogu ngalan, bu og ngalan nog koliwagan bonua nog Diwata u nog ion non ion og bogu Jerusalem nog posungu' tumona' tidu sog Mikpongon nog ditu' sog glangit.
- 13 Simasima togo tolinga, pokinongogan non og piktalun' nog Bolakat nog Mikpongon koni sog glumpuk nog poktanudanan."

Og sulat posungu' sog glumpuknog poktanudanan ditu' sog Laudisia

¹⁴ Bu sulat mu dosop ini posungu' sog moloikat kitu' nog pogokbit nog poktanudanan dia sog bonua nog Laudisia.

“Koni og talu' nog ginolal kitu' nog golal non Amen, nog ion kopongondolan, bu motud og koponaksi' non, bu ion piktolipunan nog glam nog piongon nog Mikpongon.

¹⁵ Kisunan ku da og kohinangan niu. Mama' amu nog tubig kitu' nog di' dosop minit bu di' dosop motigdown. Somo' ita da mikalangalang amu moktamuy dianakon. Molongas u bosia somo' posolobukon niu na.

¹⁶ Dadi, sabap sog kopogalangalang niu koyon moktamuy dianakon, poksipian ku na amu molong! ¹⁷ Long niu dun, doyahan amu na. Bu da' na pogonda'on niu. Tibua, da' niu kosunoy nog kololatlolat amu tokodoy, bu miskinam amu, bu mibuta amu, bu miglobas amu tanan. ¹⁸ Og pomali u dianiu, angoy amu saluy dianakon nog tantu bulawan bagun amu mogdaya, bu og ponopoton kitu' nog gomputi' bagun niu kodugba'an og sipogan niu koyon nog miglobas amu. Bu saluy amu dosop nog bulung nog mata niu koyon bagun amu mokotongow. ¹⁹ Ain og kololaman ku kitu' pogbina'an ku, bu pokpoksuton ku. Dadi, poktantu amu mangka amu poksop nog kohinangan niu. ²⁰ Dini u pogindog sog sobola' pintu' mokibuka'. Simasima mokodongog nog sabi u mangka non akon

buka'oy, sumolod u bu mogadap ami non kuman.

- 21 Simasima mokopondag, bogayan ku ion nog kopatut sumingkud dianakon sog gingkudan ku nog gingkudan datu'. Mama' dosop nakon nog mikopondag bu sinumingkud u sog Gama' u dia sog gingkudan non kitu' nog gingkudan datu'. 22 Simasima togo tolinga, pokinongogan non og piktalun' nog Bolakat nog Mikpongon koni sog glumpuk nog poktanudanan."

4

Og gingkudan datu' sog glangit

1 Tubus nitu', tinumontong u bu mikotongow u nog pintu' nog mibuka' ditu' sog glangit. Bu midongog u og talu' nog mosikad nog ma' nog gonek nog tombuli'. Og miktalu' dun, og miglogolun kitu' dianakon tagna'. Talu' non koyon ma' nini, "Pogdangan ka dini po' potongowon ku dianika bog olo og sumboy matong motubus ini." 2 Sododu'un koyon, pinulu'an u nog Bolakat nog Mikpongon ditu' sog glangit. Bu mitongow u sog sungu'an ku og gingkudan datu' nog ngon pogingkud dun. 3 Og pogingkud koyon dion, og bayu'bayu' non mosilow tokodoy ma' nog batuanan kitu' nog bololaga' nog ngalananan nilan jasper, bu karnilian. Bu og gingkudan koyon kiliputusan nog mosilow tokodoy nog molunow, og kolunowan non ma' nog emerald. 4 Sog glumibut nog gingkudan datu' koyon, piglibutan sop nog dua' pulu' bu pat gingkudan

datu'anan. Bu pigingkudan nog dua' pulu' bu pat bogolalanan. Mikponapot ilan nog puti' bu minguruna ilan nog bulawan. ⁵ Og gingkudan koyon nog sog titonga', mogbobusiat notibua og kilat dion, bu moksagot notibua og gloti' dion. Moksagot ilan nog glugung. Sog sungu'an nog gingkudan datu' koyon, ngon pitu buk og sulu' nog mokoliga' dion. Ion non ion og pitu buk og moloikatanan kitu' nog Mikpongon. ⁶ Bu sog sungu'an nog gingkudan datu' koyon, ngon dosop og mama' nog solamin kotinggas nog ma' nog dagat koliwag.

Bu og gingkudan datu' koyon sog titonga', piglibutan nog pat ginis nog manusia'anan nog sungu'an tolikudan nilan milokop nog mata. ⁷ Og tigana' manusia' koyon, og bantuk non mama' nog glimong. Og kodua' non, mama' nog sapi'. Og kotolu non, og bayu'bayu' non mama' nog bayu' nog gotow. Og kopat non, mama' nog poglayug topuli. ⁸ Og glam nilan koyon, gonom gonom buk og gokpakanan nilan, bu glam nilan koyon milokop dosop nog mata asta sog liu dialom nog gokpak nilan. Gobi gondow di' ilan lumota' motalu' nog,

“Mosigda, mosigda, mosigda og Mikpongon nog ion og Pogbaya' nog di' kobotukan. Ion og donsama' na, bu ion dosop og numun koni, bu asta pa sog posungu' matong.”

⁹ Og manusia'anan koyon, ampun mokposalamat, bu mokpotas, bu moksanglit ilan dia sog pogingkud kitu' dia sog gingkudan datu' koyon nog ion totubu' asta sog da' kopus non, ¹⁰ og dua' pulu' bu pat bogolalanan, momba' ilan sumugyut

dia sog pogingkud kitu' dia sog gingkudan datu', mangka ilan tamuy dianon nog ion totubu' asta sog da' kopus non. Bu botangon nilan og kurunaan nilan dia sog sungu'an nog pogingkud koyon sog gingkudan datu' mangka ilan poktalun',
 11 "Ika og Pogbaya' bu Diwata nami. Ika da og patut potason, bu pogodaban, bu og bolokatan po' ika og mikpongon nog glam non, bu bianan sog baya' mu miongon og glam non. Bu miongon dosop og kotubu' nilan."

5

Og sulat nog linulun bu og Nati nog Bilibili

¹ Og pogingkud koyon dia sog gingkudan datu', og glintu non pogongkom nog sulat nog linulun. Mitongow u og dua' bola' nog pigongkom non koyon milokop nog sulat. Bu pitopokan nog pitu buk og podokot bagun ondi' mosompun kukad.
² Bu mitongow u og moloikat nog modasig, miktalu' nog mosikad nog, "Sima gidoy og patut monglokat nog pimotapok dia sog sulat koyon nog linulun bu mukad dun?"
³ Tibua, sog glangit otawaka sog glupa'an otawaka minsan sog molimotayan, da'idun og patut mukad dun, bu minsan sagya tumontong nog dialom non.
⁴ Dadi, miglulad u po' da'idun, minsan sala kotow, patut mukad nog sulat koyon nog linulun otawaka minsan si'oy sagya tumontong nog dialom non.
⁵ Dadi, og sala kotow sog bogolalanan miktalu' dianakon, "Na' a na moglulad po' ngon da og patut mukad dun. Tontong mu og patut kitu'

mukad dun, ion non ion og pondag kitu' nog pangkat ni Juda, bu og pangkat dosop ion ni Datu' Dabid. Mikopondag na ion.”

⁶ Tubus nitu', dangan tinontong u mitongow u doda' og Nati nog Bilibili nog pogindog dia sog titonga' nog gingkudan datu' kitu' nog piglibutan nog pat buk manusia'anan kitu' bu og bogolalanan. Og Nati nog Bilibili koyon, mama' nog sibon bunu'on. Pitu buk og sungaganan non bu pitu buk dosop og mata non nog ion non og pitu buk moloikatanan kitu' nog Mikpongon nog dinondag non mangoy sog gliwag nog dunya.

⁷ Og Nati nog Bilibili koyon, inangoy non olapoy dia sog komot nog glintu nog pogingkud koyon dia sog gingkudan datu' og surat koyon nog linulun. ⁸ Ampun mitubus non olapoy, og pat buk manusia'anan koyon bu og dua' pulu' bu pat bogolalanan koyon, mikpongomba' ilan sumugyut sog sungu'an nog Nati nog Bilibili koyon. Mikpogatul ilan nog ma' nog sigitan bu og ponaksan nog bulawan nog miponu' nog komangyan nog ion non ion og gyakin nog pigotowan nog Mikpongon. ⁹ Bu mikpogbobat ilan nog bogu bobat. Og ponombit nilan dun ma' nini,

“Ika og patut malap nog surat koyon nog linulun bu monglokat nog pimatapokanan koyon. Po' ika og bakas binunu'. Bu bianan sog dugu' mu, misaluy mu og gotowanan bagun ilan mimung nog pigotowan nog Mikpongon, og gotowanan nog miktidu sog diadia nog binonsaan, bu minsan olo ponolu'on non, bu minsan olo og

pikpongkatan non. ¹⁰ Inimung nika ilan nog pigdotu'an mu nog boliananan nog moginang nog glegan nog Diwata ta, bu mogdatu' ilan dia sog glupa'an."

¹¹ Tubus nitu', dangan tinumontong u puli', mikotongow bu mikodongog u nog gonek nog moloikatanan koyon nog di' mitung. Miglibut ilan dia sog gingkudan datu' koyon bu sog manusia'anan koyon bu sog dua' pulu' bu pat bogolalanan koyon. ¹² Bu og bobat nilan koyon landu' kosikad. Og ponombit nilan dun ma' nini, "Og Nati nog Bilibili kitu' nog bakas binunu', og patut ion bogayan nog bolakat, bu og daya, bu ompantas sabut non, bu modasig, bu pogodaban, bu pokpotason, bu poksonglitan!"

¹³ Tubus nitu', og glam nog piongon sog pigloban nog glangit bu glupa'an tidu sog dialom glupa' asta sog bubung glangit, midongog u mikpogbobat ilan nog sanglit nilan. Ma' nini og ponombit nilan dun,

"Poksonglitan og pogingkud koyon dia sog gingkudan datu', bu songlitan dosop og Nati nog Bilibili koyon, bu pogodaban, bu pokpotason, bu glam nog baya' dianon asta sog da' kopus non!"

¹⁴ Bu og pat buk sop manusia'anan koyon, mikponanga' ilan nog, Amen. Bu og mokogulangan sop koyon nog ginolal, mikpongomba' ilan sumugyut.

6

Og potapokanan nog pimodokotsog sulat

koyon nog linulun

¹ Pigbontayan ku og Nati nog Bilibili koyon lumokat nog solabuk sog pitu buk podokotanan koyon. Tubus nitu', midongog u og talu' nog solabuk sog pat buk manusia'anan koyon. Og talu' non minglingkug mama' nog gonek nog glugung nog long non dun, "Angoy a na dini!"

² Bu dangan tinontong u, mitongow u og kuda' nog gomputi' dia sog sungu'an ku. Og sinumakoy koyon dun ngon pana' non, bu binogayan ion nog kuruna. Bu mipanow ion ma' nog pondag nog mangoy mokpondag.

³ Dangan linokat nog Nati nog Bilibili koyon og kodua' podokot kitu', midongog u og kodua' nog manusia' kitu' miktalu' nog, "Angoy a na dini!" ⁴ Tubus nitu', ngon nosop og len kuda' nog tinumua'. Og kuda' koyon molugdom og kopulaan non. Og sinumakoy koyon dun binogayan nog baya' mongawa' nog gomigus sog glupa'an nog boya'an mokpogbunu' og gotowanan. Bu binogayan dosop ion nog kalis nog moyaba'.

⁵ Dangan linokat nog Nati nog Bilibili og kotolu podokot koyon, midongog u og talu' nog kotolu manusia' kitu', "Angoy a na dini!" Dangan tinontong u, mitongow u og kuda' nog gitom dia sog sungu'an ku. Og poksakoy koyon dun migaid nog timbangan. ⁶ Tubus nitu', mikodongog u nog talu'. Og talu' koyon ditu' batad sog pat buk manusia'anan koyon. Ma' long nog talu' koyon, "Og paloy nog ngalan non og tiligu nog dali' kotonga' nog gantang, poktindan nog golaga' nog sondow. Bu og paloy nog ngalan non og barli nog dali' kosala gantang, poktindan nog golaga' nog

sondow. Tibua, na' mu lo'aton og kayu koyon nog olibu* bu og bolagon koyon nog og ngalan non paras.”†

⁷ Dangan linokat nog Nati nog Bilibili koyon og kopat nog podokot koyon midongog u og talu' nog kopat manusia' kitu', “Angoy a na dini!”

⁸ Dangan tinontong u, mitongow u og kuda' nog momuksi' koputi'an nog bombul non. Og poksakoy dun miktolikud nog iningolanan nilan nog Patoy bu og Molimotayan. Binogayan ilan nog baya' momunu', nog og bunu'on nilan pat bahagi' nog gotow sog glupa'an bianan sog kalis, bu gutom, bu posakit, bu bianan sog sabtuaanan kitu' nog mongongan dini sog glupa'an koni.

⁹ Dangan linokat non og kolima podokot kitu', dia sog pun nog pomolasan, mitongow u og glimukudanan nog ain pimunu' kitu' sabap sog kopokpulonag nilan nog talu' nog Mikpongon bu sabap sog kopokokunut nilan dun. ¹⁰ Mikpoktawag ilan. Ma' long nilan dun, “Pogbaya' nog di' kobotukan. Ika og modulus bu og motud. Mobon nika pota' ukumoy og migonong sog glupa'an? Bu nanu nika pa suli'oy og minunu' kitu' dianami?” ¹¹ Tubus nitu', og glam nilan, pimogayan ilan nog ponopoton nog mokolambak nog mokoputi' bu tinolu'an ilan nog, “Pogbagad amu pa podali'dali' taman nog moganap og dakol nog sosoligananan kitu' nog ma' niu, bu pigilugan niu kitu' nog bunu'on dosop mama' niu.”

* **6:6** 6:6 Og olibu koni, gintoson bagun mimung nog glana.

† **6:6** 6:6 Og paras koni, gintoson bagun mimung nog ginumon.

¹² Pigbontayan ku ion lumokat nog kogonom podokot kitu'. Dangan linokat non, miglinug nog mosikad. Og gondow migdolom bu og bulan mipula ma' nog dugu'. ¹³ Og bitunanan sog glangit mikpogogdag sog glupa'an ma' nog mikpogbanak og bunga kayu bila oyupan nog molandos nog galu'. ¹⁴ Og glangit miawa' ma' nog linulun gikam. Bu glam nog buludanan bu og kopulu'an miawa' sog kibotangan non.

¹⁵ Tubus nitu', og kodotu'an sog glupa'an, bu og kounutananan nog sundalu, bu doyahananan, bu ain mokokotas nog gotow, bu og guliponanan, bu ain gotowanen kitu' nog onda' kulipon, mikpoksolobuni ilan sog sangobanan bu dia sog pampanganan nog kobuludan. ¹⁶ Mikidigbun ilan dia sog buludanan bu dia sog pampanganan nog long nilan dun, "Kodugba' amu na dianami bu buni niu na ami dia sog tinontongan nog pogingkud koyon sog gingkudan datu' bu dia sog polihala' nog Nati nog Bilibili koyon. ¹⁷ Po' minatong na og gondow kitu' nog pihit nog poli-hola'on ilan na. Bu da'idun nododa' mokantu dun."

7

Sogatus bu pat pulu' bu pat ngibu kotow og kiindanannog ilan og pigotowan nog Mikpongon

¹ Tubus nitu', mitongow u pat buk moloikatanan pogindog dia sog pat pigyulu nog glupa'an, piksogong nilan og pat ginis nog galu' bagun da di' moyup sog glupa'an otawaka sog dagat otawaka sog kayuanan. ² Tubus nitu', mitongow u nosop nog len moloikat tinumua'

tidu sog silangan. Ngon pigoidan non nog pongindan nog Mikpongon. Inekesan non og pat buk moloikatanan koyon nog binogayan nog baya' luma'at sog glupa'an bu dia sog dagat. ³ Long nog moloikat koyon, "Na' niu pa sokali' lo'aton og glupa'an, bu og dagat, bu kayuanan po' indanan nami pa poguna og gangasanan nog sosoligananan nog Diwata ta." ⁴ Tubus nitu', midongog u nosop og dakol og ginindanan nilan kitu'. Og dakol nilan sogatus bu pat pulu' bu pat ngibu kotow nog dia miktidu sog sopulu' bu dua' pangkat ni Apu' Israel. ⁵ Og sopulu' bu dua' ngibu nog ginindanan koyon tidu sog pangkat ni Juda. Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Ruben. Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Gad. ⁶ Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Aser. Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Naptali. Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Manase. ⁷ Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Simiun. Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Lebi. Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Isakar. ⁸ Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Sebulon. Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Jusep. Bu sopulu' bu dua' ngibu tidu sog pangkat ni Benjamin.

Og mikponapot nog omputi' nog mokolambaknog di' mitung

⁹ Tubus nitu', tinumontong u bu mitongow u og landu' kodakol nog gotowanan nog da'idun mokitung dun nog miktidu sog glam nog binonsaan, bu glam nog gininisan nog gotowanan, bu glam

nog gininisan nog ponolu'on. Pogindog ilan dia sog sungu'an nog ginkudan datu' bu sog Nati nog Bilibili. Mikponapot ilan nog omputi' nog mokolambak bu mikpogaid ilan nog tongkayan nog ma' nog tongkayan nog dawon nog bunga.

¹⁰ Bu mikpogeke ilan nog ma' long nilan dun, "Og tabang ta tidu da sog Diwata ta nog ion pogingkud dia sog ginkudan datu', bu tidu dosop dia sog Nati nog Bilibili!"

¹¹ Og glam nog moloikatanan, dia ilan pogindog sog glumibut nog ginkudan datu' koyon, bu dia sog glumibut nog bogolalanan kitu', bu sog pat buk manusia'anan kitu'. Bu mikpongomba' ilan sumugyut dia sog sungu'an nog ginkudan datu' koyon mangka ilan tamuy sog Mikpongon,

¹² mangka ilan poglongag moktalu' nog, "Amen! Og sanglit, bu og kopokpotas, bu og kotoan, bu og kopokposolamat, bu og kopogadab, bu kotas nog bolakat, bu og kodashig, og glam nini og Mikpongon dun asta sog da' kopus non. Amen!"

¹³ Tubus nitu', og solabuk bogolal koyon miksak dianakon, "Sima og gotowanan koni nog mikponapot nog omputi' bu ain ilan gidoy ion miktidu?"

¹⁴ Tinabal u ion, "Da' a sunoy, Apu'. Di' u kosunan. Tibua ika, kosunan mu da."

Ma' long non dun dianakon, "Koni, og gotowanan koni, ion non ion og gotowanan kitu' nog mikobian sog posakit kitu' nog landu' kopi-hit. Dinokdakan nilan og glogdoyanan nilan koyon dia sog dugu' nog Nati nog Bilibili, sa'an ion miimung nog omputi'. ¹⁵ Dadi, sa'an itu'

kobon non, dia ilan pogindog sog sungu'an nog gingkudan nog Mikpongon. Bu gobi gondow moktamuy ilan dia sog Mikpongon sog Poktomuyan kitu' dianon. Bu ion dosop og pogingkud kitu' sog gingkudan datu', og mogipat dianilan. ¹⁶ Di' ilan na mokpuli' kogutoman otawaka kuowon. Bu di' ilan na kosongowan nog ginit nog pudus otawaka minsan olo ginitoy dun. ¹⁷ Po' og Nati nog Bilibili koyon, nog sog titonga' nog gingkudan datu' koyon, ion og polongipat dianilan. Bu ponulu'an non ilan dia sog tobud kitu' nog poktiduan nog kotubu' nog da' kopus non. Bu og Mikpongon og momunas nog glua'an anan nilan nog miglayas tidu sog mataanan nilan."

8

Og kopitu podokot

¹ Dangan linokat nog Nati nog Bilibili og kopitu podokot koyon, mitikna' og glangit nog tunga' oras. ² Tubus nitu', mitongow u og pitu buk moloikatanan nog pogindog sog sungu'an nog Mikpongon bu pimogayan ilan nog pitu buk tombuli'.

³ Bu ngon nosop og len moloikat nog ngon og togu'an komangyan non nog og bulawan. Tinumua' dion bu indog sog pomolasan koyon. Binogayan ion nog modakol nog komangyan mangka non timbuloy sog gyakinanan nog glam nog pigotowan nog Mikpongon mangka ion pomalas dia sog pomolasan koyon nog bulawan nog piindog dia sog sungu'an nog gingkudan datu' koyon. ⁴ Og gyakinanan nog pigotowan nog

Mikpongon bu og gobol nog komangyan koyon miktolumuk dia sog sungu'an nog Mikpongon tidu sog komot nog moloikat koyon. ⁵ Tubus nitu', og togu'an komangyan koyon, pinonu' non nog gapuy tidu sog pomolasan koyon mangka non pilakoy sog glupa'an. Dadi, migbobusiat kilat mangka poktutudtud og gloti' mangka mikunudunud glugung mangka poglinug.

Og tombuli'anan

⁶ Tubus nitu', og pitu buk moloikatanan koyon nog mikpogatul nog tombuli'anan, poksipian nilan na moyup og tombuli' nilan.

⁷ Og tigana' moloikat koyon, inoyup non og tombuli' non. Migdupi' nog ma' nog batu bu og gapuy nog migampu' nog dugu' nog mikpogogdag dia sog glupa'an. Mitutung na og kotolu bahagi' nog glupa'an. Bu mikpoktutung dosop og kotolu bahagi' nog kayuanan. Bu mikpoktutung dosop og glam nog sigbotanan.

⁸ Og kodua' moloikat koyon, inoyup non dosop og tombuli' non. Bu ngon og migliga' nog mama' nog bulud kosolag mipilak ditu' sog dagat. Og kotolu bahagi' nog dagat miktimaluy dugu'. ⁹ Bu kotolu bahagi' nog glam nog migonong dia sog dagat mikpomatoy. Bu kotolu bahagi' nog glam nog sokayan dia sog dagat mikpogla'at.

¹⁰ Og kotolu moloikat koyon, inoyup non dosop og tombuli' non. Bu og mokoluksang nog bitun mikpogliga' ma' nog glansok mangka kodogdag dia sog tolu bahagi' nog tubiganan bu tobudanan. ¹¹ Og bitun koyon iningolanan nog si Ompet. Dadi, og tolu bahagi' nog tubig miimung

ompet nog boya'an modakol tanan gotow og mikpomatoy po' kipetan ilan dun.

¹² Og kopat moloikat koyon, inoyup non dosop og tombuli' non. Bu og kotolu bahagi' nog gondow bu og bulan bu og bitunanan migla'at nog boya'an og kotolu bahagi' nion migdolom. Dadi, og tolu bahagi' nog gondow di' na dumolag bu og kotolu bahagi' nog gobi ma' nitu' dosop.

¹³ Sonuk u moktima'an, midongog u og gekes nog topuli nog poglayug dia sog gawang. Ma' long non dun, "Kosusasusa! Kosusasusa! Kosusasusa ain migonong koyon dia sog glupa'an. Po' dali' na oyupoy nog tolu buk og duma nog moloikatanan koyon og tombuli'anan nilan."

9

¹ Og kolima moloikat koyon, inoyup non dosop og tombuli' non. Bu mikotongow u nog bitun dia sog glupa'an nog midogdag tidu sog glangit. Binogayan ion nog kungsi nog pintu' nog gluang kitu' nog da' goktob non.* ² Dangan binuka' non og gluang koyon, linumuas og gobol dion nog motomuk tokodoy. Migdolom og gondow bu og gawang kobal nog gobol koyon nog miktidu sog gluang koyon. ³ Bu mikotongow u dosop nog gapananan mikpondapal sog glupa'an tidu sog gobol koyon. Bu binogayan ilan nog glala nog ma' nog kolala nog glala nog gulasulas dini sog glupa'an. ⁴ Bu tinolu'an ilan nog di' ilan mongula'at nog sigbot, bu pomulan, otawaka kayu dini sog glupa'an. Suga'id non, posinsaon

* **9:1** 9:1 Og kolobusuan ni Kindagow bu gla'ayatanan non. Og ngalan non Abis.

nilan tibua ain da og onda' kitu' kindanoy og gangasanan nilan nog gindan nog Mikpongon. ⁵ Tibua, da' ilan bogoyoy nog baya' momunu' dianilan. Suga'id non, pokposokitan nilan tibua sog goktob nog lima bulan. Og sakit nog ko-poglogaga nilan dun mama' kosakit nog glala nog sogod nog gulasulas. ⁶ Og gotowanan sog tang koyon, monontong ilan na nog kopatoy nilan. Tibua, di' nilan minang. Moleg ilan si'oy matoy, tibua, ondi' ilan da matoy.

⁷ Og bantuk nog gapananan koyon mama' nog kuda'anan kitu' nog posungu' mangoy sog pogbunu'an. Mama' ilan nog mimangyu' nog bulawan. Bu og bayu'bayu'anan nilan mama' nog bayu'bayu' nog gotow. ⁸ Og buk nilan mama' nog buk nog glibun bu og ngisi nilan mama' nog ngisi nog glimong. ⁹ Og gigdob nilan linopisan nog ma' nog putow bu og gonek nog gokpak nilan mama' nog gonek nog kuda'anan kitu' nog posungu' sog pogbunu'an nog kumonog og glupa'an dun. ¹⁰ Og gikug nilan mama' kolala nog sogod nog gulasulas. Bu og gikug nilan koyon og pokposakit nilan nog gotowanan goktob nog lima bulan. ¹¹ Og kounutan nilan og moloikat kitu' nog pogaid nog gluang kitu' nog ngalan non dia sog bansa Hibu, Abadon bu sog Ginirik, Apolyon.†

¹² Og tigana' glogon minian na. Ngon pa dua' buk glogon nog posungu' matong.

¹³ Og kogonom moloikat koyon, inoyup non dosop og tombuli' non. Bu midongog u og talu'

† 9:11 9:11 Bu sog Sinubanon, Polongula'at.

nog miktidu sog gokpod nog pomolasan koyon nog bulawan nog dia sog sungu'an nog Mikpongon. ¹⁴ Tinalu' non sog kogonom moloikat koyon nog togo tombuli', "Boluy mu na og pat buk moloikatanan koyon nog binalud ditu' sog mosolag nog tubig kitu' nog ngalan non Euprates." ¹⁵ Bu og pat buk moloikatanan koyon, ilan og sinimpan sog ton bu sog bulan bu sog gondow bu sog tang kitu'. Binoluy ilan na po' pomunu'on nilan og tolu bahagi' nog gotowanan. ¹⁶ Midongog u bog andun og dakol nilan. Og dakol nog sundaluanan koyon nog mikponakoy sog kuda', dua' gatus laksa'.

¹⁷ Dia sog tinontongan ku mitongow u og kuda'anan bu og poksakoy koyon dion. Ma' nini og bayu'bayu' nilan. Og gigdobanan nilan pinglopisan nog ompula ma' nog gliga' bu molugdom og kobiluan non bu modalag ma' nog asupri. Og gulu nog kuda'anan koyon ma' nog gulu nog glimong. Bu mikpongluas sog baba' nilan og gapuy, bu og gobol, bu og asupri.

¹⁸ Og kotolu bahagi' nog gotowanan mikpomatoy kobal nog tolu ginis koyon nog posakit, og gapuy, bu og gobol, bu og asupri nog miktidu dia sog baba'anan nog kuda'anan koyon. ¹⁹ Po' og glala nog kuda'anan koyon dia sog baba' nilan bu dia dosop sog gikug nilan. Po' og gikuganan nilan togo gulu mama' nog mamak nog mongoktuk nog gotowanan.

²⁰ Og duma gotowanan nog da' pomatoy bianan sog posakit koni, da' nilan pa bolongoy og diwataan kitu' nog pingimung nog dili komot nilan. Bu da' ilan pa lota' moktamuy sog

glatdiwataan bu sog glodawananan koyon nog pingimung nilan ma' nog bulawan, bu og solapi', bu og tumbaga, bu og batu, bu og kayu nog saka og glodawananan koyon ondi' mokotongow, bu ondi' mokodongog, bu di' mokopanow. ²¹ Bu da' ilan pa dosop lota' momunu' otawaka moginang nog koto'uan nilan otawaka momabal otawaka monakow.

10

Og bata'bata' libru

¹ Tubus nitu', mikotongow u nosop nog len moloikat nog modasig, posungu' tumona' tidu sog glangit. Miputus ion nog ginampol bu ngon og glanag sog tondong nog gulu non. Og bayu'bayu' non sinumilow ma' nog gondow bu tidu sog gopa non asta sog polapa non mama' nog gugdok nog migliga'. ² Poktayak ion nog bata'bata' libru nog binoklad. Og botis non nog glintu dinogyak non sog dagat bu og botis non nog bibang dinogyak non sog kotasan. ³ Miktal' ion nog mosikad ma' nog gonek nog glimong. Dangan miluksad og talu' non koyon, tinabal nog pitu buk glugung. ⁴ Dangan miluksad pitu buk glugung koyon, poksipian ku na bosia sumulat saka mikodongog u nog talu' tidu sog glangit. Ma' long nog talu' koyon dun, "Na' mu na sulaton og talu' nog pitu buk glugung koyon bu na' mu na pokposun."

⁵ Tubus nitu', og moloikat kitu' nog mitongow u pogindog sog dagat bu sog kotasan, inogot non og komot non nog glintu sog glangit, ⁶ bu

mangka ion sapa dia sog ngalan nog Mikpongon nog ion totubu' asta sog da' kopus non nog ion og mikpongon nog glangit bu glupa'an bu og dagat bu glam nog piongon dion. Ma' long non dun, "Da'idun na mokosaga' nog glegan nog Mikpongon. ⁷ Sog da' pa oyupoy nog kopitu moloikat koyon og tombuli' non, ombaluy na og tugyu non kitu' nog milimod ma' nog pinasad non kitu' dia sog sosoligananan non nog ion non ion og polomolatasanan non."

⁸ Tubus nitu', og miktalu' kitu' nog midongog u nog miktidu ditu' sog glangit, miktalu' nosop mokpuli' dianakon. "Angoy mu alap og libru kitu' nog binuka' dia sog komot nog moloikat kitu' nog pogindog sog dagat bu sog kotasan."

⁹ Dadi, og bata'bata' libru kitu', inangoy u pongonioy sog moloikat kitu'. Ma' long non dun dianakon, "Alap mu ini bu mangka mu kan. Momis si'oy ma' nog tonob sog baba' mu tibua og tian mu kosoman dun." ¹⁰ Dadi, inalap u og bata'bata' libru kitu' mangka u kanoy. Minanam u doda' mama' nog tonob. Tibua, dangan inuglon ku na, kiosoman og tibuka u dun. ¹¹ Tubus nitu', tinolu'an u nosop nog, "Sumboy puli'an mu mokpolatas og talu' nog Mikpongon kitu' pa'ali dia sog kodokolan nog binonsaan, bu sog gotowanan, bu sog glam nog gininisan nog ponolu'on, bu sog kodotu'an."

11

Og dua' kotow taksi'anan

¹ Binogayan u nog topongan nog ma' nog kolanas bu tinolu'an u nog, "Angoy mu topong og Poktomuyan dia sog Mikpongon, bu og pomolasan dion, bu mangka nika itung og mikpoktamuy koyon dion. ² Tibua, na' mu sunu'on tumopong og glowasan nog Poktomuyan koyon po' binogoy ion dia sog gotowanen nog kona' Hudyu. Bu poglogekon nilan og koliwagan bonua kitu' nog mosigda laga' nog pat pulu' bu dua' bulan.* ³ Popongoyon ku og dua' kotow nog tumaksi' pa'ali dianakon. Bogayan ku ilan nog bolakat mogustal pa'ali dianakon laga' nog songibu bu dua' gatus bu nom pulu' ondow. Og ponopoton nilan og saku nog modikpol." ⁴ Ilan koyon ion non ion og pinonggi' kitu' sog dua' pun kayu kitu' nog iningolanan olibu. Bu pinonggi' ilan dosop sog dua' buk guntulan nog sulu' kitu' nog piingkud dia sog sungu'an nog Mikpongon nog ion non og Pogbaya' sog glupa'an. ⁵ Bila ngon sumuloy mongula'at dianilan, og gapuy lumuas tidu sog baba' nilan bu mogla'at og banta nilan dun. Ma' nini og kopongula'at nog ain moksipi kitu' luma'at dianilan. ⁶ Togo baya' ilan mogondi' dumupi' nog solian nilan mokpolatas nog talu' nog Mikpongon. Bu togo baya' ilan dosop mokpotimaluy nog tubig dia sog dugu'. Bu togo baya' ilan dosop mogbogoy nog glam nog gininisan nog posakit sog glupa'an sog minsan nanu og glegan nilan.

⁷ Bila motubus ilan na mokpulonag nog talu'

* **11:2** 11:2 Og pat pulu' bu dua' bulan koyon, laga' ion nog songibu bu dua' gatus bu nom pulu' ondow.

nog Mikpongon, og sabtua kitu' nog tumua' tidu sog Abis mangoy mogdayow munu' dianilan. Bu di' ilan mokantu dun. Bunu'on non ilan. ⁸ Dadi, og bangkoy nilan, dion da sog dalan nog koliwagan bonua koyon nog mosolag, nog ion non ion og kinudusan sog Kounutan nilan kitu' nog mipononggi' sog bonua nog Sodom bu bonua nog Ehiptu. ⁹ Og gotowanan nog miktidu sog ainain nog bonua, bu tidu sog glam nog binonsaan, bu miglologinis nog ponolu'on mangoy tumontong nog bangkoy nilan koyon laga' tolu ondow bu solian solom. Bu di' nilan kumboy lobongon. ¹⁰ Og gotowanan nog mogonong dini sog glupa'an koni, minginsupak dianilan po' minatoy na og dua' kotow polomolatas nog talu' nog Mikpongon. Bu miglokologya'an ilan, bu mangka ilan pogbinogoyoy po' da'idun na og mokposakit kitu' dianilan dini sog glupa'an.

¹¹ Tibua, dangan midopot na og tolu ondow bu solian solom, pitubu' ilan na nog Mikpongon mangka ilan indog. Bu ain gotowanan nog mikotongow dianilan, kiondokaan ilan tokodoy.

¹² Tubus nitu', midongog nog dua' kotow koyon og talu' nog mosikad tidu sog glangit. Og talu' koyon ma' nini, "Angoy amu na dini!" Dadi, sonuk nog banta nilan mogbantoy dianilan, mi-iknat ilan sog glangit nog dia ilan sog ginampol.

¹³ Bu sog tang koyon, miglinug nog mosikad tokodoy. Bu og kosopulu' bahagi' nog koliwagan bonua koyon mitugban. Bu pitu ngibu kotow mikpomatoy dun. Bu ain misama' kitu', inubas ilan nog gondok nilan bu mikpoksanglit ilan dia sog Diwata nog sog glangit.

¹⁴ Og kodua' glogon minian na. Tibua, ngon pa og posungu' matong.

Og kopitu tombuli'

¹⁵ Og kopitu moloikat koyon, inoyup non dosop og tombuli' non. Bu ngon og miglongag moktalu' nog mosikad ditu' sog glangit. Ma' long nilan dun,]

“Og baya' mogdatu' sog dunya, dia na sog Pogbaya' kitu' dianita, bu dia sog pipangoy non kitu' mogdatu', bu mogbaya' na ion asta sog da' kopus non.”

¹⁶ Tubus nitu', og dua' pulu' bu pat kitu' nog bogolalanan nog pogingkud sog gingkudan datu' sog sungu'an nog Mikpongon, minomba' ilan bu sugyut dia sog Mikpongon, ¹⁷ kobon nilan moktalu' nog,

“Pokposolomatan nami Ika, og Mikpongon, og Pogbaya' nog di' kobotukan. Ika og don-sama' na bu numun kitu'. Po' ginamit mu na og kotas nog baya' mu, bu miktolipun ka na mogbaya'. ¹⁸ Og binonsaan mikpoglolingit ilan tokodoy po' minatong na og tang nog potongowon mu na og polihala' mu bu ukumon mu na ain mikpomatoy. Bu tumbasan mu na og sosoligan mu nog polomolatasan, bu og glam nog pigotowan mu, bu ain migadab dianika, ombaba' otawaka motas. Minatong na og tang nog lo'aton mu ain mingula'at nog glupa'an.”

¹⁹ Tubus nitu', og Poktomuyan dia sog Mikpongon ditu' sog glangit mibuka' bu mitongow u

ditu' og kaban kitu' nog tinogu'an nog kopoulosan
nog Mikpongon. Migbobusiat kilat, bu miktututud
gloti', bu mikunudunud glugung, bu miglinug,
bu migdupi' nog molandos tokodoy
nog ma' nog batu.

12

Og glibun bu og naga

¹ Tubus nitu', ngon pitongow dianakon nog
kosobu'sobu' tokodoy. Mitongow u og glibun
dia sog gawang nog ponopoton non motilak
ma' nog gondow, bu sog tondong nog botis
non og bulan, bu minguruna ion nog sopulu'
bu dua' buk bitunanan. ² Og glibun koyon og
bodos bu miglosek tanan kobal nog pinokitan
na. ³ Tubus nitu', ngon nosop pitongow dianakon
nog kosobu'sobu'. Mitongow og kosolagan nog
naga nog ompula nog dia sog gawang. Pitu
buk guluanan non bu sopulu' buk sungaganan
non. Bu og guluanan non minguruna. ⁴ Dangan
binotagbad non og gikug non, og kotolu bahagi'
nog bitunanan dia sog gawang mikpokpilak sog
glupa'an. Og naga koyon pogindog sog sungu'an
nog glibun koyon nog pinokitan po' bila mog-
bata' og glibun koyon, uglonon non. ⁵ Migbata'
og glibun koyon nog glaki. Ion og mogbaya'
sog glam nog binonsaan, bu da'idun mokantu
dianon. Og bata' non koyon, inalap mogdayun
dianon mangka pitangoy ditu' sog Mikpongon bu
sog gingkudan datu' kitu'. ⁶ Bu og glibun koyon
milaguy ditu' sog bonua kitu' nog da' gotow dun
nog sinimpan nog Mikpongon dianon nog ditu'

ion pogusiba'oy nog laga' songibu bu dua' gatus bu nom pulu' ondow.

⁷ Bu ngon migbunu' ditu' sog glangit. Si Mikail* bu og gla'ayatanan non, migbunu' ilan nog naga kitu' bu og gla'ayatanan non. Migantu ilan na. ⁸ Tibua, og naga koyon di' mokantu dia ni lo' Mikail. Dadi, binugow ilan tidu sog glangit. ⁹ Bu og naga kitu' nog modasig binuksak dia sog glupa'an. Ion non ion og mamak kitu' kobon nitu' nog iningolanan si Kindagow otawaka og Soitan. Ion non ion og mikobal nog gotowanan sog dunya nog boya'an misimoy ilan dun sog motud. Binuksak ion bu asta og gla'ayatanan non dia sog glupa'an.

¹⁰ Tubus nitu', midongog u og talu' nog mosikad ditu' sog glangit. Ma' nini og talu' koyon, "Numun kitu' minatong na og tabang nog Mikpongon dia sog gotowanan,† bu Bolakat non, bu og kopogbaya' non, bu og baya' nog Kristu! Po' og moksumbungsumbung kitu' sog pigilugan ta dia sog Mikpongon gobi gondow, binuksak na dia sog glupa'an. ¹¹ Dinag nilan ion bianan sog dugu' nog Nati nog Bilibili kitu' bu bianan dosop sog motud kitu' nog pigustal nilan. Bu da' nilan inggula'oy og kotubu' nilan asta sog kopotayan. ¹² Dadi, pogdada' amu na, amu dion sog glangit! Tibua, landu' susaan sog glupa'an bu sog dagat po' si Kindagow tinumona' na dianiu! Linolingitan ion tokodoy po' ompolok na og timpu nog misama' dianon."

* **12:7** 12:7 Ion og kounutan nog moloikatanan. † **12:10** 12:10 Ion non ion og Kristu.

¹³ Dangan kimongmanan non nog ion binuk-sak dia sog glupa'an, sinungu' non sop monon-tong og glibun kitu' nog migbata' nog glaki. ¹⁴ Og glibun koyon binogayan nog gokpak nog ma' nog gokpak nog kosolagan nog topuli bagun ion mokolayug sog bonua kitu' nog sinimpan nog Mikpongon dianon. Po' ditu' ion pogipatoy nog Mikpongon bagun ion ondi' ompongula'at nog naga kitu' sog solod nog tolu ton bu moginonga'. ¹⁵ Tubus nitu', og naga koyon sinompitan non nog tubig og glibun koyon nog boya'an migba' posungu' sog glibun koyon po' bagun bosia manud ion dun. ¹⁶ Tibua, og glibun koyon tinobangan nog bieran sog glupa' nog migboka' mangka kotulod sog boka' nog glupa' og tubig koyon. ¹⁷ Dadi, migdungag moglolingit og naga koyon dia sog glibun koyon. Dadi, inangoy non oyowoy momunu' og piglogombata'anan nog glibun koyon, ain og mikokunut dia sog dondagananan nog Mikpongon, bu ain ompagon og kopongandol non dia sog motud nog pitongow ni Isus. ¹⁸ Bu og naga koyon, pogindog dia sog pontad.

13

Og saptua nog linumuas tidu sog dagat

¹ Tubus nitu', mitongow u og saptua linumuas tidu sog dagat. Pitu buk og guluanan non bu sopulu' buk sungaganan non. Og glam nog sungaganan non koyon pikurunaan. Bu og guluanan non sinulatan nog ngalan nog mokotompola' dia sog Mikpongon. ² Og saptua koyon mama'

nog bantuk nog koding tolunan, og botis non mama' nog botis nog saptua kitu' nog ngalan non og bear, bu og baba' non ma' nog baba' nog glimong. Bu binogayan nog naga kitu' ion nog dili pagas non, bu og kopogdatu' non, bu og kotas nog baya'. ³ Og solabuk gulu nog saptua koyon mama' nog bakas binunu'. Tibua, og gangol non koyon mibai' na. Glam nog gotowanan sog dunya kisobu'an dun, bu migunut ilan dia sog saptua koyon. ⁴ Glam nog gotowanan miktamuy sog naga koyon po' migbogoy ion nog baya' sog saptua kitu'. Bu tinamuy nilan dosop og saptua kitu' bu mangka ilan poksak nog, "Sima gidoy mokobatuk sog saptua koni? Sima gidoy mokantu dun?"

⁵ Tinugdakan og saptua koyon moktokabul bu og moglaka'laka' monalu'. Bu tinugdak dosop ion mogbaya' laga' pat pulu' bu dua' bulan. ⁶ Dadi, miktolipun ion moglaka'laka' monalu' dia sog Mikpongon bu monompola' sog ngalan nog Mikpongon bu og pigonongan non, bu asta og glam nog migonong sog glangit. ⁷ Tinugdakan dosop ion mangoy mogbolongayow momunu' sog pigotowan nog Mikpongon bagun non ilan mokaum. Bu binogayan ion nog baya' mogbaya' sog glam nog binonsaan, bu glam nog pikpongkatan, bu sog glam nog gininisan nog ponolu'on nog gotowanan. ⁸ Og miktamuy sog saptua koyon, ain ngalananan nilan nog da' sulatoy dia sog ponulatan kitu' nog ain kibogayan nog kotubu' nog da' kopus non nog sinulat na sog kobon nog da' pa pongonoy og dunya. Og gapu' nog pinulatan koyon og Nati nog Bilibili kitu' nog

binunu'.

⁹ Ain mokodongog, sumboy nododa' mokinongog. ¹⁰ Ain og gukudan non ombihag, bihagon nododa'. Ain og gukudan non ombunu' bianan sog kalis, bunu'on nododa' bianan sog kalis. Dadi, sa'an itu' sumboy ain pigotowan nog Mikpongon, ompagon og kopongandol nilan bu og kopoglogaga nilan.

Og sabtua nog linumuas tidu sog glupa'

¹¹ Tubus nitu', mitongow u nosop og len sabtua, nog linumuas tidu sog glupa'. Dua' buk sungag non ompolok ma' nog sungag nog nati nog bilibili. Bu og talu' non modasig ma' nog naga. ¹² Bu ion og ginumanti' mogbaya' nog glam nog baya' sog tigana' sabtua kitu' mangka non dondagoy moktamuy og glam nog gotow sog glupa'an dia sog tigana' sabtua kitu' nog togo gangol nog mibai' na. ¹³ Bu minginang ion nog gingyata'anan nog kosobu'sobu' tokodoy bu mokodondag ion nog gapuy nog tumona' sog glupa'an tidu sog glangit sog kossompagan nog gotowanan. ¹⁴ Sabap sog koganti' non dia sog tigana' sabtua koyon moginang nog gingyata'anan, glam nog gotowanan nog migonong sog glupa'an koni kolimbungan dun. Dinondag non ilan mokpindog nog glodawan nog poktomuyon nilan po' og ganti' nog tigana' sabtua kitu' nog bakas miangol nog kalis saka mitubu' da. ¹⁵ Og kodua' sabtua koyon tinugdak mokpotubu' dianon og glodawan nog tigana' sabtua kitu' bagun da mokopoktalu'. Bu bunu'on non ain ompok moktamuy dianon.

¹⁶ Glam nog gotow, ombaba' otawaka motas, doyahan otawaka miskinan, gulipon otawaka kona' gulipon, tinogol non ilan mindan dia sog komot nilan nog glintu otawaka sog gangasanan nilan ¹⁷ nog boya'an da'idun mokosaluy otawaka mokopogdagang bila da' indanoy nog ngalan nog sabtua koyon otawaka og gitungan nog mongma'ana sog ngalan non koyon.

¹⁸ Og ma' nini koni, sumboy ngon og kotoan ta monginabut dun. Simasima moto sumabut, mosabut non bog olo ma'ana nini. Po' og ma'ana nog gitungan koyon mongma'ana da sog ngalan nog gotow. Og gitungan koyon gonom gatus bu gonom pulu' bu nom.

14

Og Nati nog Bilibili bu og gla'ayatanan non

¹ Tubus nitu', tinumontong u bu mitongow u dia sog sungu'an ku og Nati nog Bilibili kitu' nog pogindog sog bulud nog ngalan non og Sion. Bu og dumaanan non og sogatus bu pat pulu' bu pat ngibu kotow nog sinulatan og gangasanan nilan nog ngalan non bu ngalan nog Gama' non. ² Bu mikodongog u nog gonek nog mosikad tidu sog glangit. Og sikad nog gonek koyon nog midongog u ma' kosikad nog gonek nog bosoy otawaka ma' nog gloti'. Og gonek koyon nog midongog u ma' nog gonek nog sigitananan nog piglomotan nog polonigitan. ³ Bu mikpogbobat ilan nog bogu bobat dia sog sungu'an nog ginkudan datu' koyon, bu dia sog sungu'an nog pat buk manusia'anan koyon, bu dia sog bogolalanan

kitu'. Da'idun og moto moganad nog bobat koyon lual da og sogatus bu pat pulu' bu pat ngibu kitu' nog migawon tidu sog baya' nog dusa sog glam nog gotowanan sog glupa'an. ⁴ Og gotowanan koyon, ion non ion og gotowanan kitu' nog midulus nog da' ilan pogbabal nog glibun. Migunutunut ilan dia sog Nati nog Bilibili koyon nog minsan ain ion angoy. Ilan og migawon tidu sog дума gotowanan sog dunya bu ilan og tigana' uokilon dia sog Mikpongon bu sog Nati nog Bilibili. ⁵ Da'idun og gloput nog talu' nilan bu da'idun og sila'on dianilan.

Og tolu buk moloikat

⁶ Tubus nitu', mitongow u nosop og len moloikat nog poglayug sog gawang pokpitang nog Gomba'is nog Guksugan nog da' piksopan non tidu pa sog donsama' asta sog da' kopus non, nog pulonagon non dia sog gotowanan dini sog glupa'an, sog glam nog binonsaan, bu glam nog pikpongkatan, bu glam nog gininisan nog ponolu'on. ⁷ Miktalu' ion nog mosikad, "Kondok amu sog Mikpongon bu potas niu ion po' minatong na og gondow kitu' nog mongukum ion. Dadi, tamuy niu ion po' ion og mikpongon nog glangit bu glupa'an, dagat bu og tobudanan."

⁸ Ngon nosop og mitongow u nog sinumukli dianon og kodua' moloikat bu mangka poktalu', "Migla'at na! Migla'at na og baya' nog koliwagan bonua kitu' nog mokosog nog og Babilon. Sabap sog kohinangan nog gotowanan sog Babilon, mioit og glam nog binonsaan sog kohinangan

nilan kitu' nog molaton po' mama' ilan nog piinum nog galak nog gombisa.”

⁹ Tubus nitu', ngon nosop mitongow u nog sinumukli dianon og kotolu moloikat mangka poktalu' nog mosikad, “Simasima moktamuy sog saptua bu sog glodawan non, bu kiindanan og gangas non otawaka og komot non, ¹⁰ mokinum dosop ion nog galak nog ion non ion og posakit nog Mikpongon. Og galak kitu' da' kosogotoy bu inudud dia sog saguk, og pinonggi'an nog polihala' nog Mikpongon kitu' nog kondokondok. Posinsaon ion bianan sog tutungon ion nog asupri dia sog sungu'an nog moloikatanan kitu' nog midulus bu dia sog sungu'an nog Nati nog Bilibili. ¹¹ Bu og gobol nog gapuy koyon nog posinsa non, kobon non moktolomuk notibua asta sog da' kopus non. Gobi gondow da'idun gulolian nilan mosinsa, ain mikpoktamuy kitu' sog saptua bu sog glodawan non kitu', otawaka ain kiindanan nog ngalan non. ¹² Dadi, sa'an og pigotowan nog Mikpongon, ain mikokunut sog dondagananan non kitu', sumboy mokogaga ilan bu ompagon og kopongandol nilan dia ni Isus.”

¹³ Tubus nitu', mikodongog u nog talu' tidu sog glangit nog, “Sulat mu ini, tidu sog numun kitu' popiaon ain matoy nog sabap sog kopokokunut nilan dia sog Pogbaya'.”

Ma' long nog Bolakat nog Mikpongon, “O'o, pulolion ilan tidu sog sinsaan nilan moginang po' og tumbas dianilan ondi' ombolong.”

Og kogani sog glupa'an

¹⁴ Tubus nitu', tinumontong u bu mitongow sog sungu'an ku og ginampol nog gomputi', bu ngon pogingkud dion nog ma' nog gotow bu minguruna ion nog bulawan bu pogaid nog glonggaman nog mokutong. ¹⁵ Tubus nitu', ngon len moloikat linumiu tidu sog Poktomuyan dia sog Mikpongon mangka poktalun' nog mosikad sog pogingkud koyon dia sog ginampol. "Gamit mu og glonggaman mu koyon mangka a gani. Po' minatong na og timpu gumani. Po' og go-towanan sog dunya omba'is na gonion." ¹⁶ Dadi, og pogingkud koyon sog ginampol, ginani non doda' nog glonggaman non koyon og gliwag nog glupa'an, bu og dunya mitobas na.

¹⁷ Tubus nitu', ngon nosop og len moloikat linumiu sog Poktomuyan dia sog Mikpongon, ditu' sog glangit. Bu ngon og sanggot non nog mokutong. ¹⁸ Ngon dosop og len moloikat nog polongusiba' nog gapuy. Miktidu ion sog pomolasan bu poktalun' nog mosikad sog moloikat koyon nog togo sanggot nog mokutong, "Gamit mu og sanggot mu koyon mangka mu pongoktas og bunga nog pomulan koyon dia sog glupa'an nog ngalan non og paras. Po' og paras koyon minug na." ¹⁹ Dadi, linabuy non og glupa'an nog sanggot non koyon. Dadi, mikpogoktas og paras koyon mangka non pilakoy sog baloy kitu' nog ngalan non og dogyakan, ion non ion og polihala' nog Mikpongon. ²⁰ Mangka ilan pogdogyakoy ditu' sog glowasan nog koliwagan bonua koyon. Bu og dugu' nilan miksologan tidu sog pogdogyakan koyon dianilan, sodopa og dalom non bu og gyoba'an non pat gatus

kilumitru.

15

Og pitu buk moloikatanan bu pitu ginis glogon

¹ Tubus nitu', mikotongow u nosop nog len kosobu'sobu' sog gawang nog kosobu'sobu' tokodoy. Ngon pitu buk moloikatanan nog mikpogaid ilan nog pitu ginis glogon. Og glogonanan koyon, ion non ion og doksu'an nog polihala' nog Mikpongon. ² Tubus nitu', mitongow u ma' nog solamin nog ma' nog dagat koliwag bu migdilapdilap gompula ma' nog gapuy. Bu mitongow u dosop ilan pogindog sog goksid nog dagat kitu' nog ma' nog solamin ain og mikopondag kitu' dia sog sabtua, bu sog glodawan non, bu sog ngalan non kitu' nog mingma'ana sog gitungan. Bu pogaid ilan nog sigitan nog binogoy nog Mikpongon dianilan. ³ Bu migbobat ilan nog bobat ni Muses, nog ion og sosoligan nog Mikpongon kitu', bu binobat nilan dosop og bobat nog Nati nog Bilibili. Ma' long nog bobat nilan,

“Mikpongon, Ika og Diwata nog di' kobotukan. Mosolag og miinang mu! Bu kosobu'sobu' tokodoy og ginang mu! Motud bu modulus og kohinangan mu. Ika og Datu' sog glam nog binonsaan. ⁴ Sima gidoy ondi' mondok dianika, Ika, Pogbaya'? Otawaka sima gidoy og mogbolibad moktalu' nog Ika og motas po' sala mu da molinggas bu mosigda. Glam nog binonsaan mangoy moktamuy dianika po' og kodulus nog

kohinangan mu mitongow na nog glam
nog gotowanana.”

⁵ Tubus nitu', mitongow u og Poktomuyan sog Mikpongon mibuka' ditu' sog glangit. Ion non ion og dugu kitu' nog landu' kosigda. ⁶ Bu mikpongliu tidu dion og pitu buk moloikatanan kitu' nog pogaid nog pitu ginis glogon. Mikponapot ilan nog mikpoglamag bu og gigdob nilan linibodan nog bulawan. ⁷ Tubus nitu', solabuk sog pat buk manusia' koyon, pigatul non momogoy dia sog pitu buk moloikatanan koyon og ponaksan kitu' nog bulawan nog miponu' nog polihala' nog Mikpongon. Og Mikpongon, ion og totubu' asta sog da' kopus non. ⁸ Og Poktomuyan koyon miponu' nog gobol nog kotas bu og dasig nog Mikpongon nog boya'an da'idun og mokosolod dion taman da di' modoksu' og pitu ginis glogon nog pitu buk moloikatanan kitu'.

16

Og pitu buk ponaksan nog pinginogu'annog polihala' nog Mikpongon

¹ Tubus nitu', midongog u og talu' nog mosikad tinalu' dia sog pitu buk moloikatanan koyon tidu sog Poktomuyan sog Mikpongon. Ma' long nog talu' koyon, “Angoy niu bunag og pitu buk ponaksan koyon nog pinginogu'an nog polihala' nog Mikpongon ditu' sog glupa'an.”

² Og tigana' moloikat koyon, binunag non og tagu' nog ponaksan non sog glupa'an. Dadi, ain og inindanan nog ngalan nog sabtua kitu' bu

miktamuy sog glodawan non, pinubu'an ilan nog nuka kitu' nog landu' kosakit.

³ Og kodua' moloikat koyon, binunag non og tagu' nog ponaksan non kitu' dia sog dagat. Dadi, og dagat miktimaluy nog dugu' nog ma' nog dugu' nog gotow nog minatoy. Bu og glam nog migonong sog dagat mikpomatoy.

⁴ Og kotolu moloikat koyon, binunag non og tagu' nog ponaksan non dia sog tubiganan bu sog tobudanan bu miktimaluy dugu'. ⁵ Tubus nitu', midongog u og talu' nog moloikat kitu' nog migbaya' sog tubig. Ma' nini og talu' non, "Ika og molinggas bu mosigda nog donsama' na, midulus og kopolihala' mu koni po' ma' nitu' nododa' og kopongukum nika. ⁶ Po' pimunu' nilan og pigotowan mu bu og polomolatasanan nog talu' mu. Dadi, sa'an ini piinum nika ilan nog dugu' po' ma' nitu' og molongas nog tumbas dun dianilan." ⁷ Tubus nitu', midongog u nosop og talu' tidu sog pomolasan koyon. Long nog talu' koyon, "Ika Mikpongon, og Diwata nog di' kobotukan, glam nog kopongukum nika motud bu modulus."

⁸ Bu og kopat moloikat koyon, binunag non og tagu' nog ponaksan non dia sog gondow bagun og gotowanan motutung ilan nog gondow. ⁹ Sa'an itu', mikpoktutung ilan nog ginit nog gondow koyon. Dadi, piglogwad nilan og ngalan nog Mikpongon nog ion og migbaya' nog glam nog glogonanan koyon. Bu da' ilan nododa' poksanglit dianon po' ompok ilan lumota' nog kohinangan nilan koyon nog dusa.

¹⁰ Og kolima moloikat koyon, binunag non og tagu' nog ponaksan non koyon dia sog gingkudan nog saptua koyon nog gingkudan datu'. Bu og pigdotu'an non koyon mitokow pogdolom. Bu og gotowanan mingolongot og ngisianan nilan kobal nog kisokitan ilan tokodoy. ¹¹ Bu sabap sog kisokitan ilan tokodoy nog nuka nilan kitu', piglogwad nilan og Mikpongon sog glangit. Tibua, minsan ma' nitu', di' ilan nododa' moleg moglila' nog kohinangan nilan kitu'.

¹² Bu og kogonom moloikat koyon, binunag non og tagu' nog ponaksan non koyon dia sog glawas nog tubig kitu' nog mosolag nog iningolanan og Ebrates. Dadi, kinotian dun po' simpanon non sog bianan nog datu'anan kitu' nog tidu sog silangan. ¹³ Tubus nitu', mitongow u tolu buk glatdiwataanang nog ma' nog bayu'bayu' nog gombak. Linumuas ilan tidu sog baba' nog saptua, bu tidu sog baba' nog naga, bu tidu sog baba' nog polomolatas kitu' nog di' motud. ¹⁴ Ilan koyon og bolakat nog glatdiwataanang nog mokinang nog gingyata'anan. Mogdundaan ilan sog gliwag nog dunya koni po' polumpukon nilan og glam nog kodotu'an po' simpanon nilan sog gondow kitu' nog mogbunu' ilan nog pigotowan nog Mikpongon nog di' kontuan.

¹⁵ Tubus nitu', midongog u og talu' nog Kounutan ta. Long non dun, "Pokinongog amu, po' og pogdatong u dion, da'idun og mokosun dun ma' nog polonakow. Popiaon ain og gotow kitu' nog pigusiba' non og ponopoton non po' bagun ion di' kosipogan sog kodokolan."

16 Tubus nitu' og glatdiwataan kitu', pilumpuk nilan og kodotu'an ditu' sog dotagan kitu' nog iningolanan sog Hinibru Armagedon.

17 Og kopitu moloikat koyon, binunag non dosop og tagu' nog ponaksan non koyon dia sog gawang bu ngon og talu' nog mosikad ditu' sog gingkudan datu' kitu' nog dia sog Poktomuyan sog Mikpongon. Ma' long nog talu' koyon dun, "Midoksu' na!" 18 Ampun miluksad talu' koyon, migbobusiat mogdayun og kilat mangka poktutudtutud og gloti', bu mangka poglugung, bu miglinug nog mosikad tokodoy nog da' sibon poglinug sog glupa'an nog ma' nini kosikad tidu pa sog kopokpongon nog gotowanan. 19 Og koliwagan bonua kitu' nog mokosog nog ngalan non Babilon, mibahagi' tolu bahagi'. Bu og duma koliwagan bonuaanan sog glupa'an mikpoktugban. Og Mikpongon, da' non kolingowoy og koliwagan bonua kitu' nog mokosog. Piinum non ilan nog galak kitu' nog tidu sog saguk nog ion non ion og polihala' non kitu' nog kondokondok tokodoy. 20 Mikpoglonod og glam nog pulu'anan bu og glam nog bontudanan mikpoktugban. 21 Bu migdupi' nog ma' nog batu nog mokobogat. Og bogat non laga' lima pulu' kilu nog sokali' mikpoktona' dia sog gotowanan. Dadi, sabap sog kondokondok tokodoy nog glogon koyon dianilan, piglogwad nilan dun og Mikpongon.

17

*Og glibun kitu' nog tungkagon nog poksakoy
sog sabtua*

¹ Solabuk sog pitu buk moloikatanan koyon nog togo ponaksan minangoy ditu' nakon mangka poktalun', "Alung, po' potongowon ku dianika og polihala' sog glibun kitu' nog miban-tug nog tungkagon tokodoy. Ion non ion og koliwagan bonua kitu' nog modakol og glawas nog tubiganan dun dia sog molani non. ² Og kodotu'an sog glupa'an pigbabal nilan ion. Bu og gotowanan sog glupa'an miimung ma' nog mikpoglangu ilan, sabap sog kopoglogiling nilan nog kohinangan non kitu' nog di' pia."

³ Tubus nitu', pinulu'an u nosop nog Bolakat nog Mikpongon mangka u oitoy nog moloikat koyon ditu' sog bonua kitu' nog mologon pogonongan. Mitongow u og glibun nog pogingkud dia sog sabtua. Og sabtua koyon ompula bu milokop nog ngalan nog mondom mokotompola' dia sog Mikpongon. Bu og sabtua koyon, pitu buk guluanan non bu sopulu' buk sungaganan non. ⁴ Og glibun koyon minapot nog pula bu ombilu og kopulaan non nog migdilapdilap po' pinginogu'an nog bulawan bu og batuanan kitu' nog mokologan bu og mutia'anan. Pogaid ion nog saguk kitu' nog bulawan nog tinogu'an nog kohinangan non kitu' nog kolomu'lomu' bu kosipogsipog. ⁵ Bu sinulatan og gangas non nog ma' nini, "Kosobu'sobu', Babilon nog motas, og gina' nog glam nog ponukagon bu ain og sumolap monginang sog dunya." ⁶ Mitongow u og glibun koyon nog milangu nog dugu' nog pigotowan nog Mikpongon, bu og dugu' nog gotowanan kitu' nog pimunu' sabap sog kopokokunut nilan dia ni Isus.

Dangan mitongow og ma' nion koyon, kisobu'an u tokodoy dun. ⁷ Dadi, sinakan u nog moloikat koyon, "Iduma ion kosobu'an ka mosop dun? Ustalon ku dianika og ma'ana nog glibun koyon bu og saptua koyon nog sinokayan non nog pitu buk guluanan non bu sopulu' buk sungaganan non. ⁸ Og saptua koyon nog mitongow mu, ion non ion og totubu' dini kitu', tibua, numun koni minatoy na. Bu sog gunanunan koyon lumuas ion tidu sog gluang kitu' nog da' goktob non nog iningolanan og Abis bu mangka ion angoy ditu' sog gla'at non. Ain sog glupa'an koni nog onda' kosulat og ngalan nilan dia sog libru nog pinulatan nog ngalan nog ain kibogayan nog kotubu' kitu' nog da' kopus non tidu pa sog kopokpongon nog dunya koni, kosobu'an ilan dun bila motongow nilan ion. Po' dini kitu' totubu'. Tubus nitu', numun koni minatoy. Saka sog gunanunan koyon, tumua' mo sop mokpuli'.

⁹ "Og ma' nini koni, sumboy ngon og kotoan ta monginabut dun bu sumboy pomikilon ta mahatul. Og pitu buk guluanan non koyon, ion non ion og pitu buk buludanan kitu' nog iningkudan nog glibun koyon. Bu ion non dosop ion og pitu kodotu'an kitu'. ¹⁰ Og lima buk minatoy na, og solabuk totubu' pa, bu solabuk posungu' pa matong. Bu bila matong ion, mogonong pa dini podali'dali'. ¹¹ Og saptua kitu' nog totubu' bosia saka numun kitu' minatoy na, ion non ion og kowalu kitu' mogdatu'. Ion og duma nog pitu buk kodotu'an kitu' nog ion posungu' sog gla'at non.

12 “Og sopulu' sungaganan koyon nog mitongow mu, ion non ion og sopulu' kodotu'an nog da' ilan pa pogdatu'. Tibua, dumuma ilan mogdatu' sog sabtua koyon nog podali'dali'.
 13 Solabuk da og tugyu nilan, bu moguakil ilan nog dasig bu baya' nilan dia sog sabtua koyon.
 14 Mantu ilan mogbunu' dia sog Nati nog Bilibili koyon. Tibua, dagon ilan dia sog Nati nog Bilibili koyon. Po' ion og Pogbaya' sog glam nog togo baya'. Bu ion og Datu' sog glam nog kodotu'an. Bu og duma non momondag, ain og pinili' non, bu ain inonggat non, bu ain og ompagon kitu' og kopokokunut nilan dianon.”

15 Tubus nitu', og moloikat koyon, tinolu'an non nosop akon nog ma' nini, “Og tubiganan kitu' nog mitongow mu, ion non ion og gotowanan kitu' nog modakol tokodoy tidu dia sog ainain nog binonsaan bu dia sog miglologinis nog ponolu'on nog pigingkudan nog tungkagon koyon. 16 Og sabtua koyon bu og sopulu' sungaganan koyon nog mitongow nika, pokongitan nilan og tungkagon koyon. Poglo'atan nilan ion, bu mangka nilan ion lobasoy, bu mangka nilan kanoy gungod non, bu tutungon nilan ion sog gapuy. 17 Pipikil nog Mikpongon dianilan nog miksolabuk ilan moguakil nog baya' nilan mogdatu' dia sog sabtua koyon asta sog motuman og talu' nog Mikpongon. 18 Og glibun koyon nog mitongow mu, ion non ion og koliwagan bonua kitu' nog mokosog, nog migbaya' sog kodotu'an dini sog glupa'an.”

18

Lina'at nog Mikpongon og Babilon

¹ Tubus nitu', mitongow u og len moloikat nog posungu' tumona' tidu sog glangit. Motas ion og baya' non, bu og glupa'an ksilowan nog silow non. ² Mikталu' ion nog mosikad. Ma' long non dun, "Migla'at na! Migla'at na tokodoy og Babilon nog motas bosia og baya' non! Miimung nog pogonongan nog glatdi-wataan, bu og pogonongan nog glam nog manukmanukanan kitu' nog kolomu'lomu'. ³ Po' glam nog binonsaan miglogiling sog kohinangan non kitu' nog molaton. Mama' nog piinum non ilan nog galak nog landu' kobisa. Og kodotu'an dini sog glupa'an, pigbabal nilan ion. Bu og polonglituanan dini sog glupa'an, mikpogdaya ilan sabap nog miglandu' na og glegan nog glibun kitu' nog boya'an di' non notanan mosogong."

⁴ Tubus nitu', midongog u nosop og len talu' tidu sog glangit, ma' long nog talu' koyon, "Pigotowan ku, awa' amu na dianon bagun amu di' mosunu' sog dusa non bu bagun amu dosop ondi' kobianan nog minsan olo glogon nog matong dianon. ⁵ Po' og dusaanan non migbangkatbangkat na boya'an misampot na ditu' sog glangit, bu da' kolingowoy nog Mikpongon og kohinangan non kitu' nog mokolaton. ⁶ Og kohinangan non koyon, og suli' dun dianon ma' da nog miinang non. Bu kona' tibua nitu', suga'id non, og suli' sog kohinangan non kitu' dua' kali populi'oy dianon. Bu og piinum non kitu' nog ombisa dia sog gotowanan, dusunan

sop ma' nitu' kobisa og pinumon dianon. ⁷ Og kopokpotaspotas non bu og koba'is non nog dili glawas non, pobotukon ditu' og posinsa bu susaan non. Dialom pikilan non migbonsag nog, 'Akon og ba'i u. Kona' u og balulibun, bu di' u nododa' mosusa.' ⁸ Tibua, sondow da dagon ion nog glogonanan nog matong dianon, og susaan, og gunus, bu og patoy. Tipoton ion moglotob nog gapuy. Po' mimolihala' dianon og Pogbaya' nog ion og Diwata nog di' kolobian.

⁹ "Og kodotu'an sog glupa'an nog mikpogbabal kitu' dianon, bu dinumuma mogbalan nog daya non, bila motongow nilan og gobol nog gapuy kitu' nog piktutung dianon, moglulad ilan bu lumangos ilan. ¹⁰ Mokpolayu' ilan po' ilakad gondok nilan nog posinsa kitu' dianon. Bu ma' long nilan dun, 'Uy! Migasta tokodoy po' migla'at na doda' og koliwagan bonua koyon nog mokosog. Og Babilon og koliwagan bonua nog motas bosia og baya' non. Podali' da modoksu' na ion polihola'oy!'

¹¹ "Og polonglituanan dini sog glupa'an, moglulad ilan bu mikponglangos ilan dosop po' da'idun na sumaluy nog dogangan nilan. ¹² Og dogangan nilan koyon og bulawan, og solapi', og batuanan kitu' nog mokologan, og mutia'anan, bu og mokolongas nog ponopoton nog ma' nog dasu, og ponopoton kitu' nog pula bu ombilu kopulaan non, bu og gininisan nog kayuanan kitu' nog moliangliang kotongow, bu og glam nog gininisan nog balan nog pingimung tidu sog tangu nog sabtuaanan, og kayuanan nog mokologan, og tumbaga, og putow, bu og batu

puti'. ¹³ Migdagang ilan dosop nog gininisan nog palapala nog ma' nog komi. Bu mogdagang ilan dosop nog komangyan, bu og sulu', bu og pogomutanan, bu og galak, bu og glana nog olibu, bu og tapung nog mokologan, bu og paloy, bu og sapi'anan, bu og bilibilianan, bu og kuda'anan, bu og kalesaanan, bu asta og guliponanan bu kotubu' nilan.

¹⁴ "Ma' long nog polonglituanan kitu', 'Og poksoba'an mu kitu' miawa' na dianika. Glam nog kolongas nog daya nika miawa' dosop bu di' mu na malap mokpuli'.' ¹⁵ Og polonglituanan kitu' nog mikpogdaya ilan sabap sog koliwagan bonua koyon, mokpokpolayu' ilan po' ilakad og gondok nilan nog posinsa kitu' dianon. Mokpoglulad ilan bu mikponglangos ilan. ¹⁶ Bu moglosek ilan nog, 'Uy! Migasta tokodoy po' migla'at na doda' og koliwagan bonua koyon nog mokosog! Minapot bosia itu' nog mokolongas nog ponopoton nog ompula bu ombilu og kopulaan non, bu mogdilapdilap kobal nog bulawan non bu batuanan koyon nog mokologan bu og mutia'anan. ¹⁷ Tibua, sog podali'dali' da, ma' nion koyon nog daya, mitipot pogla'at.'

"Ain og pogaid sog kapal bu ain mikponakoy dion, bu ain migusaha dia sog kapal, bu ain tolisoda'anan, ilan si'oy mokpokpolayu' dosop ¹⁸ bila motongow nilan og gobol nog gapuy nog poktutung kitu' dianon. Mokpoktalu' ilan, 'Ngon ta' gidoy og duma koliwagan bonua nog mokosog nog ma' nini?' ¹⁹ Sibukakon nilan og glupapol nog glupa' sog ditas nog boya'an motona' sog glimpulu nilan po' ma' nitu' og

kopokpotongow nilan og susaan nilan kobon nilan moglulad bu lumangos, bu ma' long nilan dun, 'Uy! migasta tokodoy po' migla'at nododa' og koliwagan bonua koyon nog mokosog. Glam nog ain togo kapal, mikalap nog daya nilan tidu sog bonua koyon. Sog podali'dali', migla'at na ion.'

²⁰ "Dadi, pogda'da' amu ain sog glangit po' migla'at na ion. Pogda'da' amu ain og pigotowan nog Mikpongon, bu og sosugu'onanan non, bu og polomolatasanan nog talu' non. Po' pinolihala' na ion nog Mikpongon sabap sog gininang non kitu' dianiu."

²¹ Tubus nitu', og moloikat kitu' nog modasig, inimud non og batu nog mosolag tokodoy nog ma' nog gilingan og bantuk non, mangka non tikpu'oy sog dagat mangka poktaluh, "Ma' nion og kosikad og kopogla'at nog koliwagan bonua nog Babilon nog mokosog, bu di' na mindog mokpuli'. ²² Og polonigitananan, bu og polonanggabanan, bu polonombuli'anan, di' ilan na mokopoglomot nion dion mokpuli'. Da'idun na og gotow nog mogusaha dion mokpuli'. Di' na mokpuli' moglogonek og gilingan nika. ²³ Di' na motongow mokpuli' dion nika og silow nog sulu'. Di' a na mokodongog mokpuli' nog glioliag nog kaing. Dini kitu', og polonglituanan nika mokotas ilan nog gotow dini sog dunya koni. Bu bianan dia sog gaid mu, og glam nog binonsaan misuoy dia sog motud. ²⁴ Dianon kotongow og dugu' nog polomolatasanan, bu og pigotowan nog Mikpongon, bu og glam nog pimunu' non dini sog glupa'an koni."

19

Sanglit sog Mikpongon

¹ Tubus nitu', mikodongog u nosop nog mosikad nog gonek ditu' sog glangit. Og gonek koyon og sikad non mama' nog sikad nog gonek nog modakol tokodoy nog gotow nog miglongag mogekekes nog, "Songlitan og Mikpongon! Bu og kotas bu baya' dianon! Po' minatong na og tabang nog Mikpongon sog gotowanan. ² Po' motud bu modulus og kopongukum non po' pinolihala' non og tungkagon kitu' sabap sog kopoktungkag non mioit non tanan dun og gotowanan sog glupa'an dia sog kohinangan non kitu' nog mokolaton. Sinuli'an ion po' pimunu' non og sosoligananan nog Mikpongon." ³ Bu mikpuli' ilan moktalu' nog mosikad, "Songlitan og Mikpongon! Po' og gobol nog gapuy kitu' miktolomuk kobon non asta sog da' kopus non."

⁴ Bu dangan miluksad og talu' nilan koyon, og dua' pulu' bu pat bogolalanan kitu' bu og pat buk manusia'anan kitu', minomba' ilan sumugyut sog Mikpongon nog dia ion pogingkud sog gingkudan datu' koyon. Bu miktalu' nog mosikad, "Ma' nitu' na! Songlitan og Mikpongon!"

⁵ Tubus nitu', ngon og talu' tidu sog gingkudan datu' koyon, nog ma' nini, "Og glam niu nog sosoligananan non bu ain mondok dianon, tidu sog ombaba' asta sog motas, songlitan ta og Diwata ta."

⁶ Tubus nitu', mikodongog u nosop nog gonek nog gotowanan nog modakol, mama' nog doguk

nog bosoy kosikad otawaka ma' nog gloti'. Og talu' koyon ma' nini, "Songlitan og Mikpongon! Po' migdatu' na og Pogbaya' nog Ion og Diwata ta nog di' kobotukan. ⁷ Mogloliag ita na, bu mogda'da' ita na, bu pokpotason ta ion. Po' minatong na og kaing nog Nati nog Bilibili, bu og koingon kitu' dianon misimpan na.* ⁸ Og koingon kitu' dianon, binogayan nog ponopoton nog solugon non nog monginggat nog molonu' tokodoy." (Og ponopoton koyon nog mokolon-gas, ion non ion og kohinangan nog pigotowan nog Mikpongon nog modulus.)

⁹ Tubus nitu', miktalu' og moloikat koyon dianakon, "Sulat mu ini, 'Popiaon ain og inonggat sog kologya'an nog Nati nog Bilibili koyon.'" Bu miktalu' nosop mokpuli', "Koni og motud, og talu' nog Mikpongon."

¹⁰ Miluksad tibua ion, minomba' u mangka u sugyut dianon. Tibua, pigondi'an non akon. Talu' non, "Na' a tokodoy moginang nion! Po' batuk ita da og sosoligan bu og pigilugananan mu kitu' nog ain mikokunut sog pitampal ni Isus kitu' nog motud. Suga'id non, tamuy a sog Mikpongon! Po' og motud kitu' nog pitampal ni Isus, ion non itu' og monulu' dia sog polomolatanan nog talu' nog Mikpongon."

Og poksakoy sog kuda' nog puti'

¹¹ Tubus nitu', mitongow u og glangit nog mibuka' bu sog sungu'an ku, ngon og kuda'

* **19:7** 19:7 Og Nati nog Bilibili koyon, ion non ion si Isus. Bu og koingon koyon dianon, og ma'ana non, ain og mikokunut kitu' dianon.

nog omputi'. Og poksakoy dun, ion non ion og giningolanan kitu' nog Kopongondolan bu og Motud. Og kopongukum non, modulus bu bila mantu ion, og sugutan non ain og motud. ¹² Og mata non miksila' ma' nog gliga' nog gapuy bu modakol og kurunaan non. Sinulatan ion nog ngalan nog sala non da mokosun dun. ¹³ Minapot ion nog molambak nog ginogom sog dugu', bu og ngalan non og Talu' Nog Mikpongon. ¹⁴ Og sundaluanan nog glangit migunut dianon. Mikponakoy ilan sog kuda'anan nog puti' bu minapot ilan nog mokolongas nog ponopoton nog omputi' bu molonu'. ¹⁵ Lumuas og mokutong nog kalis tidu sog baba' non, og poktigbas non sog binonsaan. Bu da'idun mokantu sog kopogbaya' non dianilan. Ion og mogdogyak nog pogdogyakan kitu' nog ion non ion og polihala' nog Mikpongon nog di' kobotukan. ¹⁶ Sinulat dia sog ponopoton non bu sog gopa non og ngalan nog ma' nini, "Kounutan sog glam nog kodotu'an bu og Pogbaya' sog glam nog togo baya'."

¹⁷ Tubus nitu', mitongow u og moloikat, dia pogindog sog gondow. Bu inekesan non og glam nog manukmanukanan koyon nog poglayug sog gawang. "Pokpolani amu bu poglumpuk amu po' sinimpanan amu nog Mikpongon nog kologya'an, ¹⁸ bagun amu mokokan nog gungod nog glam nog gotowanan, og gulipon otawaka kona' gulipon, bu ombaba' nog gotow otawaka motas ma' nog kodotu'an, bu og kounutan nog sundaluanan, bu mokosog nog gotowanan, bu ma' dosop nog kuda'anan, bu og mikponakoy dun."

19 Tubus nitu', mitongow u nosop og sabtua kitu', bu og kodotu'an sog glupa'an, bu og sundaluanan nilan mikpoglumpuk ilan po' mantu ilan mogbunu' dia sog poksakoy kitu' sog kuda', bu sog sundaluanan non. 20 Tibua, og sabtua koyon kiukpa'an, bu og duma non kitu' nog polomolatas nog di' motud nog mikoganti' dianon moginang nog gingyata'anan non. Sabap sog gingyata'anan non, mioit non ain inindanan kitu' nog ilan koyon og sabtua na dun, bu ain miktamuy kitu' sog glodawan non. Og dua' ilan koyon, pinilak ilan nog totubu' ilan pa dia sog danow nog gapuy nog minit tokodoy nog ma' nog tinutung og asupri. 21 Og dumaanan nilan pimunu' binaan sog kalis kitu' nog linumuas tidu sog baba' nog poksakoy sog kuda' kitu' nog omputi'. Bu piglumpukan ilan nog glam nog manukmanukanan moglokan og gungodanan nilan asta mikpogondad ilan.

20

Si Kindagow binalud laga' nog songibu ton

1 Tubus nitu', mitongow u nosop og moloikat posungu' tumona' tidu sog glangit mikpitang nog glantaylantay nog landu' kopagon bu togo kungsi* nog bongawan nog Abis. 2 Inukpa'an non og naga kitu', nog ion non ion og mamak kitu' kobon nitu' nog iningolanan si Kindagow otawaka og Soitan. Bu binalud non laga' nog songibu ton. 3 Mangka non tikpu'oy ditu' sog Abis, mangka

* 20:1 20:1 Og ma'ana non, og baya' mintu' otawaka muka'.

non pintu'oy, bu potopokoy nog potapok kitu' nog bagun ion ondi' mokoluas mangoy monglimbung sog binonsaan asta modopot songibu ton gobon non. Tubus nitu', mangka na ion boluyoy nog podali'dali'.

⁴Tubus nitu', mikotongow u nosop nog gingkudan datu'anan nog giningkudan nog gotowanan kitu' nog binogayan nog baya' mongukum. Bu mitongow u dosop og glimukudanan nog gotowanan kitu' nog pimumukan nog gulu sabap sog kopogustal nilan nog motud pa'ali dia ni Isus bu pa'ali dosop sog talu' nog Mikpongon. Da' ilan poktamuy sog sabtua kitu' otawaka sog glodawanan non kitu'. Bu da' ilan koleg nog indanan og gangasanan nilan otawaka og komotanan nilan nog ngalan nog sabtua kitu'. Mitubu' ilan puli' bu mangka ilan duma mogdatu' dia ni Kristu laga' songibu ton. ⁵Ion non ini og tigana' potubu'on tidu sog patoy. (Og duma gotowanan kitu' nog mikpomatoy, di' ilan pa sokali' motubu' mokpuli' taman da di' motoktub og songibu ton.) ⁶Mogda'da' bu landu' popia dia sog ain misunu' kitu' buatoy mokuna tidu sog patoy. Po' di' ilan na mokobian matoy nog kodua' nog patoy. Suga'id non, mimung ilan na nog boliananan nog Mikpongon bu ni Kristu. Bu dumuma ilan dosop mogdatu' dia ni Kristu laga' songibu ton.

Og gla'at ni Kindagow

⁷Bila motoktub na songibu ton, ubadan na si Kindagow mangka boluyoy ⁸bu mangoy ion moglimbung dia sog gotowanan sog ainain nog

binonsaan sog tibuk nog dunya nog ion non ion Gog bu Magog. Polumpukon non glam nilan po' mantu ilan mogbunu'. Og dakol nilan ma' ko-dakol nog pontad sog goksid dagat. ⁹ Diadia ilan pomoktidu sog glupa'an koni bu linibutan nilan og piglumpukan nog pigotowan nog Mikpongon, nog ion non ion og koliwagan bonua kitu' nog kololaman nog Mikpongon. Tibua, mitipot ilan kanoy nog gapuy nog tidu sog glangit. ¹⁰ Bu si Kindagow og miglimbung kitu' dianilan, tinikpu' dosop dia sog danow nog gapuy bu asupri, sog tinikpu'an nog saptua kitu' bu og polopanad kitu' nog di' motud. Ditu' ilan posinsaoy gobi gondow asta sog da' kopus non.

Ukumon ain mikpomatoy

¹¹ Tubus nitu', mitongow u og mosolag nog gingkudan datu' nog puti'. Bu mitongow u dosop asta og pogingkud koyon dion. Og glupa'an bu og glangit miawa' na dia sog sungu'an non, bu onda' na kotongow mokpuli'. ¹² Bu mitongow u ain mikpomatoy kitu' nog motas otawaka ombaba', dia ilan pogindog sog sungu'an nog gingkudan datu' koyon. Bu binuka' og libruanan kitu' nog pinulatan nog kohinangan nog glam nog gotow, bu mangka buka'oy dosop og len libru kitu' nog ion non ion og pinulatan nog ngalananan nog gotowanan kitu' nog kibogayan nog kotubu' nog da' kopus non. Og gotowanan kitu', ukumon ilan bianan sog kohinangan nilan nog sinulat sog libruanan kitu'. ¹³ Ain mikpomatoy kitu' sog dagat, bu ain tidu sog Molimotayan, mikponua' ilan ditu' mangka ilan ukumoy bianan sog ain

miinang nilan. ¹⁴ Bu og Patoy bu Molimotayan, tinikpu' na ditu' sog danow nog gapuy. Og danow nog gapuy koyon, ion non ion og kodua' nog patoy asta sog da' kopus non. ¹⁵ Bu ain da' kosulat ngalan non dia sog libru kitu' nog pinulatan nog ngalan nog ain kibogayan nog kotubu' nog da' kopus non, tinikpu' dosop sog danow nog gapuy.

21

Og bogu langit bu bogu lupa'an

¹ Tubus nitu', mitongow u og bogu langit bu og bogu lupa'an po' og tigana' glangit bu glupa'an miawa' na. Bu minsan og dagat, da'idun na. ² Mitongow u og Koliwagan Bonua nog Mosigda, nog ion non ion iningolanan kitu' nog bogu Jerusalem, posungu' tumona' tidu sog glangit nog ditu' sog Mikpongon. Og koliwagan bonua kitu' mama' nog pongantim nog pingimokayan nog molongas po' sinimpan sog glaki kitu' nog posungu' koingon dianon. ³ Tubus nitu', midongog u og talu' nog mosikad tidu sog gingkudan datu' nog ma' nini, "Numun kitu' og pogonongan nog Mikpongon dia na sog gotowanan bu miksolabuk ilan na nog pogonongan. Ilan na og pigotowan non bu og Mikpongon dia na nilan bu ion na og Diwata nilan. ⁴ Pomunasan non na og glam nog glua'anan nilan nog mikpoglayas tidu sog mataanan nilan. Da'idun na og patoy, otawaka lumangos, otawaka moksogow bu mosakit. Po' og glam nog donsama' kitu' piongon, miawa' na."

⁵ Bu ion og pogingkud sog gingkudan datu' koyon, miktalu', "Pongimboguan ku na og glam non!" Tubus nitu' miktalu' nosop ion dianakon, "Sulat mu ini po' og talu' koni motud bu kosoligan."

⁶ Mangka ion poktalu', "Midoksu' na! Akon og tigana' bu gimpusan, og tolipunan bu og doksuan. Ain kinuow pinumon ku tidu sog tobud kitu' nog kotubu' nog da' kopus non nog da'idun bayad dun. ⁷ Simasima mikopondag, malap non og glam nini. Bu akon og Diwata non bu ion mimung og bata' u. ⁸ Tibua, ain og motalow, bu polomungyas, ain minginang nog kosipogsipog, ain polomunu'anan, ain og momabal, ain togo koto'uan, bu ain moktamuy sog glodawanan, bu glam nog mokoloput, og pogonongan nilan, ditu' sog danow nog gapuy bu asupri nog di' ompalong. Ion non ion og kodua' nog patoy."

⁹ Og solabuk sog pitu moloikatanan koyon nog mikpogatul nog ponaksan nog tinogu'an nog pitu ginis glogonanan kitu', mikpolani dianakon mangka poktalu' nog, "Alung, potongowon ku dianika og posungu' kitu' koingon dia sog Nati nog Bilibili." ¹⁰ Pinulu'an u nog Bolakat nog Mikpongon bu pinitang u nog moloikat kitu' sog dibabow nog bontud kitu' nog motas. Bu pitongow non dianakon og Koliwagan Bonua kitu' Nog Mosigda, ion non ion og iningolanan nog Jerusalem, og posungu' kitu' tumona' tidu sog glangit nog ditu' sog Mikpongon. ¹¹ Sinumilow nog silow nog Mikpongon. Landu' kotilak og silow non ma' kotilak nog batu kitu' nog mokolo-

gan, ma' nog batu kitu' nog monginggat nog iningolanan og Jasper, bu mongilag ma' nog solamin. ¹² Inalad nog molawa, bu ompagon, bu sopulu' bu dua' bongawan non. Bu og sopulu' bu dua' og bongawan non koyon pigipat nog sopulu' bu dua' og moloikatanan. Sog dibabow nog bongawananan koyon sinulatan nog ngalan nog sopulu' bu dua' pangkat ni Apu' Israel. ¹³ Tolu buk bongawananan non dapit sog silangan, bu tolu buk dosop og bongawananan non nog dapit sog sindopan, bu totolu buk dosop og bongawananan sog dua' mogimpang kilidan non. ¹⁴ Og galad nog koliwagan bonua koyon piingkud dia sog sopulu' bu dua' gonduk nog gompagon. Bu pinulatan itu' nog ngalan nog sopulu' bu dua' kotow nog sosugu'onanan nog Nati nog Bilibili.

¹⁵ Og moloikat koyon nog miktalu' dianakon, ngon og topongan non nog bulawan nog pok-topong non nog koliwagan bonua koyon, bu og bongawananan non, bu asta galad non. ¹⁶ Og koliwagan bonua koyon migusoyusoy mokposagi'. Og glawa non bu bolangan non, migbatuk ilan da nog gyoba'an non. Tinopong nog moloikat koyon og koliwagan bonua koyon nog topongan non koyon. Og gyaba' non 2,400 kilumitru, ma' nitu' dosop og glawa non bu og bolangan non. ¹⁷ Tinopong non dosop og galad koyon, tolu pulu' bu nom dopa sog dinopaan nog gotow. ¹⁸ Og galad non koyon inimung tidu sog batu kitu' nog monginggat nog iningolanan og jasper. Bu og koliwagan bonua koyon inimung tidu sog tantu bulawan nog mongilag ma' nog

solamin. ¹⁹ Og batuanan kitu' nog piingkudan nog galad koyon pingdo'itdo'itan nog glam nog gininisan nog batuanan kitu' nog mokologan. Og tigana' nog piingkudan, ion non ion og batu kitu' nog monginggat nog iningolanan og jasper. Og kodua' non, og batu kitu' nog iningolanan og sapiru. Og kotolu non, og batu kitu' nog iningolanan og agata. Og kopat non, og batu kitu' nog iningolanan og emerald. ²⁰ Og kolima non, og batu kitu' nog iningolanan og onis. Og kogonom non, og batu kitu' nog iningolanan og karnilian. Og kopitu non, og batu kitu' nog iningolanan og krisolit. Og kowalu non, og batu kitu' nog iningolanan berilu. Og kosiam non, og batu kitu' nog iningolanan og tupas. Og kosopulu' non, og batu kitu' nog iningolanan og krisupras. Og kosopulu' bu sala non, og batu kitu' nog iningolanan turkois. Og kosopulu' bu dua' non, og batu kitu' nog iningolanan og amatista. ²¹ Og sopulu' bu dua' bongawananan koyon togo pintu' nog mutia'. Og dalan mosolag nog koliwagan bonua koyon lunsan bulawan bu mongilag ma' nog solamin.

²² Sog koliwagan bonua koyon, da'idun og mitongow u nog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongon po' og Pogbaya' nog ion og Mikpongon nog di' kobotukan bu og Nati nog Bilibili og poktomuyan nilan. ²³ Og koliwagan bonua koyon, da' na balan non nog silow nog gondow otawaka bulan po' og silow nog Mikpongon sinumilow na dion bu og sulu' dion og Nati nog Bilibili. ²⁴ Og binonsaan sog dunya koni, dia miglokotubu' sog dolag nog koliwagan bonua

koyon. Bu og kodotu'ananan dini sog glupa'an, oiton nilan og daya nilan dion. ²⁵ Onda'idun gondow nog di' buka'on og bongawan koyon. Kobon non buka'on nododa' po' da'idun na gobi ditu'. ²⁶ Og kotas bu og kodaya nog binonsaan, oiton sog koliwagan bonua koyon. ²⁷ Tibua, ain kolomu'lomu' otawaka ain moginang kitu' nog kosipogsipog otawaka og mokoloput di' nododa' mokosolod ditu'. Og mokosolod dion, ain da og ngalan nilan sinulat dia sog libru kitu' nog pinulatan nog ngalananan nog ain kibogayan nog kotubu' nog da' kopus non. Og gapu' nog libru kitu' og Nati nog Bilibili.

22

Og tubig nog miksologan nog kotubu' nog da' kopus non

¹ Tubus nitu', og moloikat koyon, pitongow non dianakon og glawas nog tubig kitu' nog poktiduan nog kotubu' nog da' kopus non. Motinow tokodoy bu miksologan tidu sog gingkudan datu' nog Mikpongon bu sog Nati nog Bilibili ² migunut sog titonga' nog dalan mosolag nog koliwagan bonua koyon. Sog mongatul goksid nog tubig koyon, ngon og sopun kayu nog ion non ion og poktiduan nog kotubu' nog da' kopus non. Bulan bulan mogbunga. Sog soton sopulu' bu dua' kali pogbunga. Og dawon non mokokuli' nog glam nog binonsaan. ³ Da'idun na og sila'on dion. Og gingkudan nog Mikpongon bu og Nati nog Bilibili dion sog koliwagan bonua koyon. Bu glam nog sosoligananan non moktamuy dianon.

⁴ Motongow nilan og bayu'bayu' non. Bu og ngalan non sinulat dia sog gangasanan nilan.

⁵ Da'idun na og gobi ditu'. Da' na og balan nilan nog polita'an otawaka og dolag nog gondow. Po' og Mikpongon nog ion og Pogbaya' og mogbogoy dianilan nog dolag. Bu mogdatu' ilan na asta sog da' kopus non.

⁶ Tubus nitu', miktalu' nosop og moloikat koyon dianakon nog, "Og talu' koni motud bu kosoligan. Og Mikpongon nog ion og Pogbaya' og migbogoy nog Bolakat non dia sog polomolatasan non. Bu dinondag non og moloikat non mokpotongow dia sog sosoligananan non bog olo sumboy posungu' matong."

Og Kounutan ta nog si Isus dali' na pokpuli'

⁷ "Pokinongog amu," long ni Isus, "dali' u na pokpuli'. Popiaon ain mikokunut sog pidonsama'anan tumalu' dini sog libru koni."

⁸ Akon si Jan, og mikodongog bu mikotongow nog glam non koni. Bu dangan midongog u bu mitongow u itu', minomba' u po' sumugyut u sog moloikat koyon nog mikpotongow dun dianakon.

⁹ Tibua, tinolu'an non akon, "Na' mu ion inangon dianakon! Po' batuk ita da og sosoligan bu og pigilugananan mu kitu' nog polomolatasan, bu ain og mikokunut sog talu' sog libru koni. Suga'id non, tamuy mu og Mikpongon!"

¹⁰ Tubus nitu', tinalu' non dianakon, "Na' mu poglingodon og glam nog pidonsama' tumalu' dini sog libru koni. Po' dali' na kotuman.

¹¹ Dadi, ain monginang nog molaton, potiangon na moginang dun. Ain kolomu'lomu' pikilan

non, polukas mu momikil dun. Ain sop modulus ponginangon non, potiangon moginang dun. Ain molonu' pikilan non, potiangon ion momikil dun.”

¹² “Pokinongog amu!” long ni Isus. “Dali' u na pokpuli! Bu pitangon ku og sugda nog monala kotow sog glam nog gotowanan nog ain goktob og miinang nilan. ¹³ Akon og Alpa bu Omega, og tigana' bu gimpusan, og tolipunan bu doksu'an.

¹⁴ “Popiaon ain dinokdakan non og ponopoton non bagun ngon kopatut non malap nog kayu kitu' nog poktiduan nog kotubu' nog da' kopus non. Bu pobianon ion dia sog bongawan kitu' nog posungu' sumolod dia sog koliwagan bonua koyon. ¹⁵ Sog glowasan nog koliwagan bonua koyon, ditu' og gotowanan koyon nog ma' nog gayam, bu ain togo koto'uan, bu ain momabal, bu ain polomunu', bu ain moktamuy sog glodawananan, bu ain loliagon moktalu' otawaka moginang nog gloput.

¹⁶ “Akon si Isus, dinondag u og moloikat u mangoy mokpotongow daniu nog glam nini bagun ompolatas niu dia sog glumpukanan nog pigotowan nog Mikpongon. Akon og pangkat ni Dabid bu og motilak nog bitun sog silangan.”

¹⁷ Dadi, og Bolakat nog Mikpongon bu og koingon kitu' sog Nati nog Bilibili, miktalu' ilan nog, “Angoy a dini!” Bu ain og mikinongog nog pidonsama' koni tumalu', ion si'oy moktalu' nog, “Angoy a na dini!” Ain kinuow, mokpolani na. Bu ain moleg, minum na nog tubig kitu' nog ion non itu' og kotubu' kitu' nog da' kopus non nog da'idun og bayad dun.

¹⁸ Akon si Jan, podonsoma'on ku sog ain mikodongog nog pidonsama' tumalu' sog libru koni. Simasima dumungag nog gustalan koni, dungagan dosop nog Mikpongon og polihala' dianon nog glogonanan nog pigustal dini sog libru koni. ¹⁹ Bu simasima dosop og kumulang nog gustalan koni dini, owa'on nog Mikpongon dianon og bahagi' non sog kayu kitu' nog poktiduan nog kotubu' nog da' kopus non, bu og bahagi' non dia sog koliwagan bonua kitu' nog mosigda nog pigustal dini sog libru koni.

²⁰ Bu ion og tinumaksi' nog glam non koni motud, miktalu' nog, "O'o, dali' u na pokpuli'!"

Ma' nitu' na! Angoy a dini, Apu' Isus.

²¹ Og tulung nog Kounutan ta nog si Isus mongon dia sog pigotowan nog Mikpongon. Amen.

**Kitab Bogu Pasad talu' nog Mikpongon
Subanon, Western: Kitab Bogu Pasad talu' nog
Mikpongon New Testament**

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Subanon, Western

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

04701be4-22cc-51ef-baf5-706018256e87